

SYNODALE HANDELINGEN

{ DER }

HOLL. CHR. GEREFF. KERK IN AMERIKA,

1888.

Synodale Vergadering, gehouden te Grand Rapids, Mich.,
13 Juni, e. v. d., 1888.

De aftredende president had, vanwege ongesteldheid, de levering van de Synodale preek opgedragen aan Doc. G. E. Boer, die aan den avond van den 12den Juni sprak over Hand. 15: 6.

De Vergadering werd tot orde geroepen door Rev. L. Rietdijk, den president der laatstgehouden Synode. Hij verzoekt te zingen, Ps. 147: 4, 6, en leest vervolgens Joh. 17.

Daarna spreekt hij: "Waarde Broeders! ik acht mij gelukkig hier temidden der broederen te zijn, hoewel ik niet in staat was de mij opgedragen taak, het houden van de Synodale predikatie, te volbrengen. Ds. G. E. Boer komt daarvoor dank toe, het zoo goedwillig te hebben willen aanvaarden.

Zien wij terug—wij hebben niet gedaan wat wij moesten. Het bloed van Christus zij onze toevlucht. De Vader vergeve ons, om Christus wil.

Zien wij op wat de Heere ons gaf naar ziel en lichaam, dan moeten wij bekennen: "Niet ons, o Heere! niet ons; maar Uw en Naam zij lof en eere!"

Wanneer wij blikken op de moeilijkheden in ons kerkelijk leven ter eener en op den toenemenden bloei der gemeenten ter anderder zijde, dan wordt Gods goede hand over ons zoo duidelijk, en wij moeten betuigen: "Door de genade Gods zijn wij wat wij zijn!"

Als wij letten op het gewichtige dat wij hebben te doen—zie slechts op de Agenda—dan zeggen wij onwillekeurig met den grooten Apostel: "Wie is tot deze dingen bekwaam!" Want wij komen niet bij elkaar om wereldsche zaken, maar om de dingen van Gods Koninkrijk te behartigen. Denken wij aan het woord, gisteravond gesproken, dan kunnen wij weten, hoe belangrijk deze Vergadering is.

Zien wij op de toekomst, en is er veel dat ons ontmoedigt, er is meer dat ons kan troosten: Gods liefde in Christus; Christus, verheerlijkt aan des Vaders rechterhand, is een machtig Vorst, barmhartig Priester, en een getrouw Zaligmaker, die ons verleen zal, wat wij behoeven. Dit blijkt uit het voorgelezen hoofdstuk.

In den naam des Heeren, heet ik al de broederen welkom! Bidden wij om wat wij noodig hebben.

GEBED

ARTIKEL 1.

De lastbrieven werden ingeleverd en gelezen, en nu blijkt dat als afgevaardigden aanwezig zijn van de

CLASSIS HUDSON

Paterson,	-	-	-	Ds. L. Rietdijk, Oud. H. Beeuwkes
Passaic,	-	-	-	Ds. R. Drukker
Rochester,	-	-	-	Ds. J. Riemersma
Clymer,	-	-	-	Ds. M. Van Vessem

CLASSIS GRAND RAPIDS

Grand Rapids, Spring Str.,	-	-	-	Ds. J. H. Vos, Oud. A. Pleune
" " East Str.,	-	-	-	Ds. S. B. Sevensma, Oud. J. Brink
" " Coldbrook,	-	-	-	Ds. L. J. Hulst, Oud. S. S. Postma
" " Alpine Ave.,	-	-	-	Ds. P. Ekster, Oud. A. Van Bree
" " Fourth Church,	-	-	-	Ds. J. Y. DeBaun, Oud. J. Gelock
" " Fifth Ave.,	-	-	-	Oud. S. Bos
Grand Haven, 1e,	-	-	-	Ds. A. Keizer, Oud. M. Ruster
" " 2e,	-	-	-	Ds. G. D. De Jong, Oud. J. C. Van der Ven
Muskegon, 1e,	-	-	-	Oud. Chas. Miedema
" " 2e,	-	-	-	Oud. J. Wiersema
Kalamazoo,	-	-	-	Ds. F. Wilandt, Oud. J. Schaal
Kellogsville,	-	-	-	Oud. M. Boersema
Cleveland, Westzijde,	-	-	-	Ds. H. Tempel
Vogel Centre,	-	-	-	Ds. J. Schepers, Oud. G. Brinks
Jennisonville,	-	-	-	Ds. T. M. Van den Bosch, Oud. T. Kort
Allendale,	-	-	-	Ds. W. Heijns, Oud. D. Mohr
Lamont,	-	-	-	Ds. W. H. Frieling, Oud. H. Harmsen
Fremont,	-	-	-	Ds. J. Noordewier, Oud. K. Oosterhuis
Spring Lake,	-	-	-	Ds. J. Post, Oud. B. Ruiter

Montague,	Oud. D. Haan
Eastmansville,	Oud. J. Bolhuis
New Era,	Oud. S. Rutgers

CLASSIS HOLLAND.

Graafschap,	Ds. R. T. Kuiper,	Oud. H. Tien
Vriesland,		Oud. J. Housma
Noordeloos,		Oud. P. Heyboer
Niekerk,		Oud. G. S. De Wit
Zeeland, 1e,	Ds. J. Keizer,	Oud. B. J. Poest
“ “ 2e,	Ds. J. I. Fles,	Oud. K. Lahuis
Holland, Market Str.,	Ds. E. Van der Vries,	Oud. M. Notier
“ “ Ninth Str.,	Ds. E. Bos,	Oud. J. A. Peijster
Collendoorn,	Ds. H. Douwstra,	Oud. J. I. Van Heulen
Overisel,	Ds. P. Schut,	Oud. M. Timmerman
N. O. Overisel,	Ds. G. Hoeksema,	Oud. J. Mijard
Beaverdam,		Oud. K. Zwartwold
South Olive,	Ds. J. Van der Werp,	Oud. M. Timmer
Jamestown,	Ds. G. Broene,	Oud. J. Zwiers
Drenthe,	Ds. E. Broene,	Oud. A. Lanning

CLASSIS IOWA.

Ackley,	Ds. H. Huizing,	Oud. C. C. Schaap
Harrison, Dak.,		Ds. C. Bode
Lincoln Centre,	Ds. J. Plesscher,	Oud. H. Bakker
New Holland,		Oud. J. De Beer
Bunde, Minn.,		Oud. W. D. Ammerman
Oostfriesland,		Oud. C. J. Ocones
Pella,	Ds. J. B. Hoekstra,	Oud. S. S. Storvie
Rotterdam,		Ds. W. R. Smidt
Wellsburg,	Ds. H. Bode,	Oud. A. Meijer

CLASSIS ILLINOIS.

Alto,	-	-	-	-	Ds. J. C. Groeneveld
Cincinnati,	-	-	-	-	Ds. O. Stuit, Oud. J. Raidt
Chicago,	-	-	-	-	Ds. W. Greve, Oud. D. Natelborg
Lafayette,	-	-	-	-	Ds. B. Mollema, Oud. D. Forrenga
Lansing,	-	-	-	-	Ds. M. J. Marcusse
Oostburg,	-	-	-	-	Ds. P. Kosten
Roseland,	-	-	-	-	Ds. H. Van der Werp, Oud. W. Bonnema
South Holland,	-	-	-	-	Oud. W. Prins

Van de Classis Hackensack der T. R. P. D. C. zijn tegenwoordig: Rev. H. Iserman, primarius en J. C. Voorhis, als Secundus.

Van de overige gemeenten geen afgevaardigden tegenwoordig.
De lastbrieven worden aangenomen en goedgekeurd, met dien

verstande, dat een bezwaar over de afvaardiging van Rev. W. R. Smidt verschoven wordt, tot het nieuwe moderamen verkozen is.

ART. 2.

Verkiezing van Moderamen, bestaande uit: Rev. E. Bos, president; Rev. J. Noordewier, vice-president; Rev. P. Schut, scriba en Rev. J. Post, adjunct-scriba.

ART. 3.

De aftredende præsis bedankt de Vergadering voor het genoten vertrouwen en de welwillendheid, waarmee zij hem heeft bejegend, en geeft het præsidium over aan den nieuwbenoemde, Rev. E. Bos. Deze aanvaardt die taak onder de betuiging van het gevoel der gewichtige roeping; hij verzoekt den steun der Vergadering in de handhaving der orde, en wekt op tot gebed.

Vervolgens bedankt hij, in naam der Synode, den aftredenden president, betuigende deelneming in Z.Ew.'s ongesteldheid. Daarna gaat hij over in gebed.

ART. 4.

De præsis verzoekt de Vergadering op te staan om te aanhooren het lezen van het Formulier ter instemming met de Formulieren van Eenheid, dat met een plechtig *ja* wordt beantwoord; terwijl op de vraag, of iemand niet mee kan instemmen, geen antwoord gehoord wordt.

ART. 5.

Besloten, de Regels van Orde, door eene ter vorige Synode benoemde Comm. ontworpen, aan te nemen, met uitzondering van Art. 28, waarop komen later terug komen wil.

Daarna verdaagt de Vergadering, en Rev. E. Van der Vries sluit deze zitting met dankzegging, gezongen zijnde Ps. 134: 1.

MIDDAGZITTING.

Geopend met gebed door Oud. J. De Beer, nadat gezongen was Ps. 119: 3.

ART. 6.

De President verzoekt den Vice-Præsis de leeraars te verwelkomen, die voor het eerst als leden der Synode en predikanten onzer Kerk alhier tegenwoordig zijn. Deze zijn de volgende: S. B. Sevensma, als zoodanig uit Nederland overgekomen, alsmede A. Keizer, J. Keizer, O. Stuit, M. J. Marcusse, H. Huizing, J. B. Hoekstra, G. D. De Jong en M. Van Vessem, alhier na de laatstgehouden Synode in den Wijngaard des Heeren uitgestooten, en ein-

delijk John Y. De Baun, de eerste leeraar onzer Kerk, die eene gemeente bedient, in de Engelsche taal.

Genoemde broeders werden op gepaste wijze welkom geheeten.

Rev. L. Rietdijk, hiertoe verzocht, heet in naam der Vergadering de afgevaardigden van de T. R. P. D. Church hartelijk welkom, dat door Rev. H. Isèrman, beantwoord word, en, vertaald door Rev. J. Riemersma, ongeveer aldus luidt:

Mr. President en Geliefde Broeders!

Ik acht het een groot voorrecht, zoowel als een plicht, om deze Synode bij te wonen, als afgevaardigde der True Ref. Church.

Het is met de grootste vreugde, dat ik deze Synode de groete van onze Kerk overbreng.

Wij hebben nu al eenige jaren afgevaardigden van elkander ontvangen, en ik vertrouw, dat ons doel geweest is om hierdoor het heerlijk Evangelie van onzen Heere Jezus Christus te verbreiden, tot eer van het groote Hoofd der Kerk en de zaligheid van onsterfelijke zielen.

De betrekking, die tusschen ons en u bestaat, is zeer innig; de band, die ons onderling verbindt is zeer sterk. Het is de band der waarheid en christelijke gemeenschap. Immers, het staat vast dat wij, wat de hoofzaak betreft, in leer, tucht en dienst, in theorie en practijk, volkomen overeenstemmen, en overeenkomstig de regelen der Dordtsche Vadersen, vastgesteld in 1618-19, éene Kerk *kunnen uitmaken*. Daarom moet het ook ons ernstig streven zijn de eenheid der twee Kerken te bevorderen, volgens de bede des Heilands: "Dat zij allen één zijn!"

In betrekking tot die eenheid, wensch ik dat men mij goed versta. Ik begeer haar niet, zooals men ze algemeen in onzen tijd verlangt, waar men de armen der vriendschap en de deure der Vereeniging zoo wijd opendoet, dat de rechtzinnige en de onrechtzinnige er beiden eene plaats kunnen innemen; want hoe zullen twee te zamen wandelen, tenzij zij overeenstemmen.

Dat er tusschen ons eene wezenlijke eenheid bestaat, is mij duidelijk, en het beste bewijs daarvoor is de tegenwoordigheid van Br. J. Y. De Baun, die door Gods wijze voorzienigheid ons verliet, schoon wij dachten hem nooit te kunnen missen. Hij gevoelde het zijne roeping, te gaan, en met u mede te arbeiden in het belang van Gods Kerk. Hij is bij u tehuis; predikende hetzelfde evangelie, oefenende dezelfde tuchtregeling, gelijk hij voor een vierde van een eeuw in de Kerk gedaan heeft, die ik thans vertegenwoordig.

Een ander bewijs van onze gehechtheid is de aanwezigheid van mijn mede-afgevaardigde Br. J. C. Voorhis, die beter met u bekend is, dan ik, en met wien velen uwer christelijke gemeenschap hebben geoefend. De tegenwoordigheid van Br. Westervelt van New

York, versterkt alsmede het bewijs van het bestaan der Christelijke liefde en eenheid. Uit wat wij jegens elkaar doen, blijkt, dat wij niet slechts eene verwantschap hebben in gevoel en denkwijze, maar wezenlijk één zijn.

Wegens verschil van taal wordt het wijselijk geacht, dat wij onze bijzondere namen behouden, als ook den vorm van godsdienstoefening. Niettemin willen wij, als Kerk, de uwe ondersteunen in de instandhouding der Theol. School, alsmede in Buitenl.- en Binnenl. Zending. Daar de oogst groot is en de arbeiders weinige zijn, laat ons samen bidden en werken in de mogendheden des Heeren.

ART. 7.

Men komt terug op de afvaardiging van Rev. W. R. Smidt, door de gemeente Rotterdam, Kan. Men was niet zeker, of Br. S. wettig leeraar onzer Kerk was. Rev. H. Bode wordt verzocht, om de zaken betreffende de wederopname van Br. S. toe te lichten, en leest der Vergadering voor, wat er in het Notulen-boek der Classis Iowa, van deze zaak was geschreven.

Na alles gehoord te hebben, wordt besloten: Rev. W. R. Smidt zitting te verleenen, en, daar hij op zijne schreden is teruggekeerd, het oordeel uit te spreken dat Art. 59 der Syn. Hand. '84 vervallen is, alsmede een protest daartegen ingebracht.

ART. 8.

De Vergadering komt terug op Art. 28 van de Regels van Orde. Besloten, dat dit artikel aldus zal luiden: *a.* de Docenten der Theologische School zullen zitting hebben als alle afgevaardigden, echter zonder beslissende stem.

b. Deputaten van zusterkerken *zal*, en hospitanten, leden der Kerk zijnde, *kan* een advies toegestaan worden.

ART. 9

Brieven van Buitenl. Kerken gelezen.

1o. Van de Syn. Com. der Chr. Geref. Kerk in Nederland.

2o. Van de Geref. Kerk in Zuid Afrika. Zie de Bijlage. Deze als kennisgeving aangenomen.

ART. 10.

Eene Comm. benoemd, bestaande uit R. T. Kuiper, S. B. Sevensma, en G. S. De Wit, aan wie de inkomende protesten ten onzerzoeke en rapport worden gegeven.

ART 11.

Nog gelezen brieven, gezonden van de gemeenten Emmons Co., Dak., Cleveland, O. Z., Sayville, N. Y., Fulton, Ill., en Borculo, Mich.

Allen verontschuldigten zich over het niet zenden van afgevaardigden, dat door de Vergadering aangenomen werd.

ART. 12.

In behandeling wordt genomen een verzoek van de gemeente Fulton, Ill., om aan alle gemeenten onzer Kerk aan te bevelen eene collecte voor haar te houden.

Na toelichting en op aanrading van vele broeders, besloten de gem. Fulton door de afgevaardigden de christelijke liefde onzer gemeente aan te bevelen.

ART. 13.

Verzoeken om ondersteuning, door de gemeenten Rotterdam, Kan., Sayville, N. Y., en anderen, worden verwezen naar de Binn. Zend. Com. om daarover later te rapporteeren.

ART. 14.

Rev. J. Y. De Baun verzoekt de Synode om morgen avond de opening van hun kerkgebouw bij te wonen, welker dienst zal aangevangen om 8 uur. — Dit als kennisgeving aangenomen.

ART. 15.

Eene Comm. benoemd tot het nazien der Notulen van de vorige Vergadering, die tevens zal rapporteeren welke artikelen behandeld moeten worden.

De Comm. bestaat uit Revs. E. Van der Vries, W. Greve en Oud. J. Housma.

ART. 16.

Besloten het nazien en in orde brengen van den rooster voor de Theol. School optedragen aan de Comm. daarvoor in '86 benoemd, n. l. Rev. J. Noordewier, Oud. J. Gelock en P. Heyboer, bijgestaan door een vertegenwoordiger uit elke Classis, als voor Ill., Rev. W. Greve, Iowa, Rev. C. Bode, Hudson, Rev. J. Riemersma, Holland, Rev. J. I. Fles en Grand Rapids, Rev. P. Ekster.

ART. 17.

Deze zitting, gesloten door Rev. J. Plesscher met dankzegging.

DONDERDAG, 14 JUNI.

MORGENZITTING.

Geopend door Rev. J. Noordewier met gebed, na 't zingen van vs. 4 en 5 van den Morgenzang.

ART. 18.

Notulen van den vorigen dag gelezen, aangenomen en, na eenige verbeteringen, goedgekeurd.

ART. 19.

Rev. W. T. Meloy, D. D., van het Presbyterium van Chicago, afgevaardigde naar deze Synode door de "General Assembly" der U. P. Church, wordt door Rev. J. Y. De Baan geïntroduceerd. ZEv. verlof ontvangen hebbende, spreekt als volgt:

"President en Broeders!

"Veel genot is het voor mij hier te zijn. Het spijt mij, dat ik uwe taal niet kan spreken, de taal, waarin gij en uwe kinderen den Heere dient en aanbidt.

"Vergunt mij u de groete over te brengen van onze Algemeene Vergadering (General Assembly) en de betuiging van onze liefde tot uwe Kerk.

"Vele dingen hebben wij gemeen. In kleinigheden zijn wij verschillend, zooals in de taal en in de vormen van belijdenisschriften en eeredienst; maar wij hebben één geloof, één hoop, één doop, één God en Vader van allen.

"Ik behoef niet te zeggen, dat de Hollanders ons lief zijn. Er is zulk een nauw verband tusschen Schotland en Holland. Beide landen hadden denzelfden strijd voor gewetensvrijheid en tegen tiranie. Wij bewonderen altijd Prins Willem van Oranje, die zoo heldhaftig streed. De geschiedenis uwer Kerk is gelijk aan die der onze. Wij zijn nog niet een, maar ik verwacht, dat wij dit spoedig zullen worden. De dag, op welken dat plaats vindt, zal eene der heerlijkste zijn in ons kerkelijk leven. De vereeniging zou eerst wel eenige moeilijkheid baren, maar weldra zullen onze kinderen daar staan op onze graven, *een in en voor de waarheid*, sprekende eene taal.

"Wij hebben elkander noodig. Wij behooren één te zijn als lichaam, daar wij één zijn in beginselen. Gij zijt tegen geheime genootschappen, wij ook; gij zingt de Psalmen Davids, wij ook; gij hangt aan uwen Heidelbergschen Catechismus; wij aan die van West Minster, in wezen gelijk aan den uwen.

"Ik zou nu wel gaarne terstond het huwelijk tusschen de beide kerkgenootschappen willen voltrekken, maar heb daartoe geene macht. Onze Assembly heeft daartoe eene Commissie benoemd en verzoekt uwe Vergadering er ook een te stellen, opdat deze saam in onderhandeling kunnen treden, om de gewenschte vereeniging te treffen.

"Eén punt, evenwel, zou u kunnen terughouden van eene vereeniging, en dat is kerkmuziek. Gij zijt daarvan vrienden. Wij

waren daar vroeger zeer tegen. Nu is het echter veranderd. Onze Kerk laat nu toe orgels in de kerken te hebben.

"Ik herhaal het nog eens: Wij zijn zoo nauw vereenigd dat wij het spoedig geheel zullen zijn. Verwar ons echter niet met de Presbyterische Kerk van Amerika. Wij zijn de oude Schotten. Misschien zegt men van ons, dat wij achterblijvers zijn, en met den stroom niet mee te kunnen. Nu hierin zal men wel gelijk hebben, en wij spreken dit niet tegen.

"Ik wil nog zeggen, dat een deel onzer broederen, vroeger van ons afgescheiden zijn op het punt van de wettigheid der slavernij. Deze broeders zijn in het Zuiden. Nu de slavernij uitgeroeid is, om nooit weer op te schieten, is het punt van scheiding vervallen. Voor het overige zijn zij met ons volkomen een, en vele broeders van weerszijden verlangen organische hereeniging. Ik denk soms als de Associate Ref. Presbyterianen in het Zuiden, de U. P. Kerk in het midden en uwe Kerk in het Noorden vereenigd waren, dat wij dit land van de Golf van Mexico tot de Groote Meren vervullen konden met den weergalm der zuivere beginselen en brengen aan de voeten des Heeren.

"Opdat gij iets mocht weten van onzen arbeid, geef ik u het volgende uit de statistiek onzer Kerk: Wij hebben 10 Synoden, 61 Presbyteriën, 907 gemeenten, 98,982 avondmaalgangers, 680 gevestigde leeraars, 3,580 ouderlingen, 9,515 Zondagsschool onderwijzers met 86,460 scholieren. De collecten der Sabbatscholen bedroegen \$86,545.00. Aan leeraars-traktement is er gedurende het laatste jaar uitbetaald: \$497,348.

"Onze Kerk, heeft dit laatste jaar, eene opmerkelijke geschiedenis. Wij hebben in alle fondsen geld over. Wij vragen om meer arbeiders voor Binn. en Buitenl. Zending. Onze Kerk heeft feitelijk Egypte ingenomen. Wij werken daar alleen en met zeer veel zegen. Zoo ook in Noordelijk Britsch Indië. Gelijk gij kunt zien uit het getal volwassen gedoopten, n. l. 2,045 daar er slechts 3,995 kinderen den doop ontvingen.

"Dankbaar voor uwe aandacht mij geschonken, bid ik den Heere, dat Hij uwe Vergadering zegene."

Hierop volgden een reeks vragen, door de Vergadering aan Dr. Meloy gedaan, die Zew. met rondborstigheid beantwoordde. Het centraliseerde zich om de punten van leer, tucht en dienst.

Vervolgens besloten, dat deze Synode bij monde van Rev. J. Van der Werp dezen broeder onzen dank betuige voor de afvaardiging zijner Kerk en voor zijne tegenwoordigheid in haar midden.

Ook hierop reflecteert Dr. Meloy en belast zich op ons verzoek, de groete over te brengen van onze Synode aan de "General Assembly" van de U. P. Church.

Eindelijk besloten eene Comm. te benoemen, om met de door de U. P. Church benoemde te handelen over eene mogelijke vereeniging tusschen de twee Kerken.

Hiervoor werden verkozen de broeders: Dr. G. Vos, Rev. J. Y. De Baun en Rev. L. Rietdijk, als secundi Rev. O. Stuit, Doc. G. E. Boer en Doc. G. Hemkes.

ART. 20.

De Comm. inzake het nazien der Notulen, rapporteert, dat het boek door hen in de beste orde is bevonden en stelt voor dat, de scriba bedankt wordt voor zijn werk, leggende met eer, eene lijst ter tafel van artikelen, waarop de Vergadering moet terug komen. Dit rapport aangenomen.

ART. 21.

Ter tafel komt de zaak der Binnenl. Zending. Rev. E. Bos, de tegenwoordige præsis, geeft den stoel aan Rev. L. Rietdijk, en geeft eerst als lid der Binnl. Zend. Comm., namens die Comm. verslag; *vervolgens* als penningmeester dier kas, voor de Binnenl. Zending. Beide rapporten worden aangenomen en goedgekeurd, en de Comm. alsmede de Penningmeester door den præsis protest in naam der Vergadering bedankt. Voor rapporten, zie Bijlage II.

Nu geeft Rev. M. J. Marcusse verslag van zijn arbeid. ZEw. begint met te zeggen, dat hij op een geregeld verslag geven niet had gerekend, omdat de kerkeraden dit deden door DE WACHTER. Hij had, gedurende 2 jaar, 13 gemeenten gediend. Gemeenten, waar hij slechts een Zondag preekte, waren daar niet bij. Hij bezocht 345 huisgezinnen, en ongeveer 225 personen, klein en groot, werden of door belijdenis, of door den doop, door hem in den schoot der Kerk opgenomen. Hij zegt: "De gemeenten hebben alle min of meer eene toekomst. Er wordt echter te weinig gearbeid. In sommige gemeenten was het werk der bekeering zichtbaar. Ik heb slechts in persoon éene gemeente gesticht; gedurende mijn arbeid zijn er 11 nieuwe gemeenten bijgekomen.

Hoe ik het werk verricht heb, hebben de Kerkeraden door DE WACHTER gezegd. Ik zwijg."

De præsis bedant Br. Marcusse voor het gegeven verslag en inzonderheid voor het werk door ZEw. verricht. De Vergadering verblijdt zich, dat hij kracht en lust vond om dit werk te verrichten en wenscht verder over hem en zijn werk den zegen des Heeren.

ART. 22.

Naar aanleiding van een voorstel om leden voor de Binnenl. Zend. Comm. te verkiezen, wordt besloten tot verdeeling

der Classis Grand Rapids in tweeën, en wel dat van nu af aan de gemeenten Grand Haven, 1e en 2e, Muskegon, 1e en 2e, Spring Lake, Montague, New Era, Fremont Centre, Richland en Vogel Centre behooren zullen onder de nieuwe Classis Muskegon, terwijl de overige gemeenten de Classis Grand Rapids zullen vormen.

ART. 23. •

De penningmeester van het Fonds ter Bijbelverspreiding rapporteert, dat hij slechts \$28.79 voor dit fonds ontvangen heeft. Dit verslag aangenomen, en besloten dat de penningmeester die gelden voor het uitgedrukte doel naar Nederland zal overmaken.

ART. 24.

Besloten om, inzake prediking van nieuw overgekomen leeraars, bij Art. 47, Syn. Hand. '86 te blijven, en Rev. S. B. Sevensma als de laatst overgekomen predikant, wordt verzocht om a. s. Dinsdag avond alhier te prediken, dat door ZEW. aangenomen wordt.

ART. 25.

Op de vraag, of de Synode ook weder een jaarboekje verkiest, besloten, dit te laten doen, zooals nu gebruikelijk is.

ART. 26.

De Commissie, in zake Engelsche prediking, zie Art. 49, Syn. '86, doet verslag en zegt: eigenlijk niets te kunnen doen, dewijl de beroepen docent een jaar uitstel vroeg. Dit duurde den broeders, die Engelsche prediking begeerden, te lang, die toen een anderen weg ingeslagen zijn. Zij hebben zich tot de kerkeraden gewend, en toen zij daar af gewezen werden, zijn zij naar de Classis gegaan.

Dit rapport aangenomen, sluit Oud. A. Lanning de zitting. Middagzitting, geopend door Rev. L. J. Hulst met gebed, na het zingen van Ps. 25: 5.

ART. 27.

De verschillende Classes, in dit middaguur samen vergaderd, om volgens Art. 43 der Syn. Hand. '86, hunne classicale commissiën voor de Binnenl. Zending te verkiezen, rapporteeren, dat verkozen zijn:

Voor Classis	Holland,	Revs. G. Broene, R. T. Kuiper, H. Douwstra
"	"	Gr. Rapids, Revs. J. H. Vos, T. M. v. d. Bosch, L. J. Hulst
"	"	Iowa, Revs. C. Bode, J. B. Hoekstra, H. Huizing
"	"	Illinois, Revs. J. C. Groeneveld, P. Kosten, W. Greve
"	"	Hudson, Revs. L. Rietdijk, J. Riemersma, R. Drukker
"	"	Muskegon, Revs. J. Noordewier, J. Post, A. Keizer

De hoofdcommissie, bestaande uit: Revs. J. H. Vos, G. Broene, C. Bode, J. C. Groeneveld, L. Rietdijk en J. Noordewier, heeft zich aldus geconstitueerd: Præsis, J. H. Vos; Secretaris, G. Broene; en Penningmeester, J. Noordewier.

ART. 28.

In onze Vergadering verschijnen de broeders Rev. H. Van der Ploeg en Rev. P. Lepeltak, afgevaardigd van de Particuliere Synode van Chicago der Ref. Church, met een brief aan onze Synode gericht. De Vergadering besluit eene Comm. te benoemen, die met de deputatie der Particuliere Synode in onderhandeling trede. De Comm. benoemd, bestaat uit Revs. R. T. Kuiper, W. R. Smidt en H. Douwstra. Deze broeders worden tijdelijk van de bijwoning der Vergadering ontslagen, om terstond de opgedragen werkzaamheden te begiinen.

ART. 29.

In zake het benoemen van een derden Docent aan de School, zie Art. 50, Syn. Hand. '86, rapporteert het Curatorium: "Wij hebben gedaan volgens lastgeving; Dr. Vos is beroepen; wij gaven hem uitstel; hij nam het beroep aan; nu is hij hier."

Het uitstel geven wordt goedgekeurd en de Vergadering verblijdt zich Dr. Vos in haar midden te zien.

Nog wordt op voorstelling van het Curatorium besloten:

1°, dat Dr. Vos geordend zal worden als leeraar, en dat dit gedaan zal worden door de Classis Grand Rapids, bijgestaan door de Classen Holland en Muskegon,

2°, het Curatorium op te dragen Dr. Vos als Docent der School te installeren,

3°, hem gelijk te stellen met de andere docenten, en

4°, het doceeren in het Engelsch op te dragen aan het Curatorium.

ART. 30.

Men gaat over tot verkiezing van penningmeesters. J. Noordewier, herbenoemd als algemeene penningmeester; P. Heyboer, als controleur, en J. Gelock voor de Theol. School, Studentenfonds en Emeriti Predikanten, Weduw- en Weezenfonds. Oud. S. S. Postma, wordt als secundus benoemd voor Gelock.

ART. 31.

Verkiezing van Synodale Commissie. De aftredende leden zijn: J. H. Vos, en W. H. Frieling, die verzoekt niet weer in aanmerking te komen. Na gehouden stemming, blijken J. H. Vos en L. J. Hulst verkozen te zijn.

ART. 32.

Oud. K. Labuis, ongesteld zijnde, vraagt verlof om naar huis te gaan, dat hem toegestaan wordt, in de verwachting, dat zijn secundus dan komen zal.

ART. 33.

De Comm. benoemd in zake protesten, zie Art. 10, rapporteert:

1°. Betreffende een protest van leden der Eerste gem. Muskegon, dat baseert op een protest van Rev. G. Hoeksema, aldaar bij zijn vertrek achtergelaten—dat zij gaarne zou zien, dat Rev. G. Hoeksema verzocht werd, zijn protest terug te nemen, wijl dan ook dat der genoemde leden vervalt, en dat die leden vermaand worden om in vrede te leven met allen.

Dit wordt aangenomen en de præses verzoekt Rev. G. Hoeksema het protest terug te nemen, en zich, om des vredes wil, te verloochenen.

Rev. G. Hoeksema antwoordt: Ik heb daar geen protest gelaten, het was slechts een zaak die niet afgehandeld was. Mijne bemoeiing zou den vrede niet bevorderen, noch de toestanden te Muskegon veranderen, en ik kan het niet terugtrekken.

2°. Verzoeken om Emeritaat door Rev. J. Stadt en Rev. W. Coelingh, zagen wij gaarne in handen van een daarvoor te benoemen Commissie.

Ook dit aangenomen, en als Comm. daarvoor benoemd: Revs. C. Bode, J. I. Fles, T. M. Van den Bosch en Oud. J. A. Peijster en H. Beeuwkes.

3°. Betreffende een protest van H. Langhout, van La Mars, over het niet kunnen verkrijgen van een attest voor hem en zijne familie, geweigerd door de gem. Cincinnati, zagen wij gaarne toegelicht door Rev. W. H. Frieling.

Na eenige inlichtingen van verschillende broeders ontvangen te hebben, besloten, dat de kerkeraad van Cincinnati, bedoeld persoon en familie een attest moet geven, loopende tot den tijd van zijn vertrek en overeenkomstig de toenmalige toestanden.

ART. 34.

Tengevolge van de groote onkosten dezer Synode wordt voorgesteld om op eene andere wijze haar saam te stellen. De Vergadering besluit, evenwel, om vooralsnog bij het oude te blijven.

De Vergadering besluit te verdagen, en de zitting gesloten door Rev. H. Huizing met dankzegging.

VRIJDAG, 15 JUNI.

Morgenzitting, geopend door Rev. R. T. Kuiper, met gebed, nadat gezongen was Ps. 84: 3. Bij het afroepen van de naamlijst

der leden, blijkt, dat voor T. Kort aanwezig is de secundus, M. Alberda. De overige leden, die niet tegenwoordig zijn, komen weldra allen in de Vergadering.

ART. 35.

De notulen van Donderdag gelezen, aangenomen en goedgekeurd.

ART. 36.

In behandeling komt Agenda III, in verband met Art. 57, Syn. Hand. '86, luidende: "Indien lijken in de kerk tot de middelmatige dingen behoort, of dan een kerkeraad niet het recht heeft, een besluit te maken, om het niet toe te staan, wijl hij oordeelt, dat het beter is, het niet te doen?"—De Vergadering oordeelt dat een kerkeraad daartoe het recht heeft.

ART. 37.

De Algemeene Penningmeester legt eene lijst ter tafel voor den aanslag der Synodale onkosten, waaruit blijkt, dat de gemeenten samen eene som van \$1.000 moeten betalen. Deze rooster wordt aangenomen en goedgekeurd.

ART. 38.

Verslag der Synodale Comm., zie Bijlage I. Dit verslag wordt aangenomen, om later punt voor punt te behandelen.

ART. 39.

Verslag van den penningmeester der Zending onder de Heidenen, (zie Bijlage II). Dit verslag zoo gewichtig en vol van goede wenken, wordt aangenomen en men besluit om terstond tot verdere behandeling der Zending onder de Heidenen over te gaan.

De Vergadering smeekt, bij monde van Oud. J. A. Peijster, den Heere om licht en leiding.

Nu vraagt en verkrijgt de penningmeester zijn ontslag, en men gaat over tot verkiezing van eene Comm. voor de Zending onder de Heidenen, besloten hebbende, dat deze zou bestaan uit drie leeraars en twee onderlingen.

Uit den uitslag blijkt, dat verkozen zijn:

Primari,	R. T. Kuiper, voor hem als Secundus,	J. Noordewier
"	E. Bos, " " "	H. v. d. Werp
"	T. M. v. d. Bosch, " " "	J. H. Vos
"	J. W. Garvelink, " " "	A. Van Bree
"	J. Gelock, " " "	J. C. v. d. Ven

Intusschen was men verdaagd, en de morgenzitting gesloten door Rev. E. Broene, en die van den middag geopend door Rev. W. H. Frieling.

ART. 40.

De Comm. tot onderhandeling met de commissie der Particuliere Synode, (zie Art. 28) rapporteert als volgt: "De Comm., Revs. Kuiper, Smidt en Douwstra, vergaderden met de broeders, Revs. P. Lepeltak en H. Van der Ploeg.

"Rev. H. Van der Ploeg, *Chairman*, ontwikkelt eerst het doel der Zending, hetwelk aldus luidt: 'Dat men in het gemeentelijk leven elkander respecteere, en waar men nog niet één is, en het de vraag is, of het wel ooit tot zulk eene vereeniging zal komen, dat men onder één kerkelijk dak leeft, men toch minder kerkistisch zij, en meer lette op het rechte gebruik van het geld voor de zaak des Heeren. Inzonderheid in het stichten van nieuwe gemeenten, lette men, of er wel plaats is voor beide. Men erkenne elkanders censuur en werke zoo samen aan het belang van het Godsrijk.'

"Br. Lepeltak voegt er opmerkingen aan toe, en straks wordt het van onze zijde besproken. Men wijst er op, dat *zij* het doen kunnen zonder tegen hun beginselen te zondigen, en dat er juist bij ons bezinselen meê op het spel staan, en wij daarom dit verzoek niet wel zouden kunnen inwilligen.

"Uwe Comm. adviseert nu. om als antwoord te geven:

De Synode oordeelt, dat het verzoek der Comm. der Particuliere Synode der Ref. Church niet wel kan ingewilligd worden, maar wekt op, dat, bij den arbeid naar buiten, alle billijkheid in acht genomen worde; en bij het opnemen van lidmaten met elkanders censuur naar *behooren* gerekend worde.

Uwe Commissie,

R. T. KUIPER, *Præsis*,
H. DOUWSTRA, *Scriba*.

Nadat de Vergadering discussie voert en ook den Broeders Van der Ploeg en Lepeltak het woord is gegund, wordt dit rapport aangenomen en goedgekeurd.

Naar aanleiding van het voorgaande besloten:

De Synode der Holl. Chr. Geref. Kerk spreekt het door dezen als hare innigste overtuiging uit, dat zij, die met ons hetzelfde geloof deelachtig zijn in den Christus Gods, aanspraak hebben op onze waardeering en erkenning als zoodanig;

dat wij, van harte, alle poging tot wederzijdsche toenadering aanmoedigen, en dat het onze gemeenschappelijke bede is, dat God het bij elkaar behorende bij elkaar moge brengen;

doch, dat er onzes inziens, volstrekt van geene samentreding of samenwerking sprake kan zijn, zoolang onze broeders vereenigd

blijven met de Ref. (D.) Church. en dat wij hun dus ernstig verzoeken het biddend voor God te brengen, opdat Hij hun den moed geve om, met zelfverloochening, dat juk af te schudden.

Den scriba gelast dit laatste besluit te publiceeren in De WACHTER en de Stated Clerks van de Hollandsche Classen der Ref. Church een copy over te zenden.

ART. 41.

Uit het verslag van den Penningmeester van het Dollarfonds blijkt, dat die kas eene waarde bezit van \$1,683.14 en zijne rekeningen door de daarvoor bestaande Comm. waren goedgekeurd. Rev. L. Rietdijk wordt, op zijn verzoek als penningmeester ontslagen en Rev. J. Riemersma in zijne plaats benoemd.

ART. 42.

Besloten om te verdagen tot Maandagmorgen, 8 uur en de zitting wordt gesloten door Rev. J. H. Vos, na het zingen van Ps. 134: 3.

MAANDAG, 18 JUNI.

Morgenzitting, geopend door Rev. J. I. Flés, nadat gezongen was Ps. 87: 1 en den 87sten Psalm gelezen.

ART. 43.

Oproeping van de namen der leden, waaruit blijkt, dat gemist werden H. Harmsen, S. S. Postma, J. Keizer en J. Raidt. Laatstgenoemde was per telegram naar huis geroepen en wordt geëxcuseerd. Als secundi zijn aanwezig voor J. Bolhuis, P. Wolt; voor Charles Miedema, Ate Goudberg; voor J. Schaal, H. v. d. Velde; voor D. Mohr, H. H. Broene; voor K. Oosterhuis, H. Rozema; voor H. Tien, J. W. Garvelink; voor B. J. Poest, C. Koster; voor M. Ruster, M. v. d. Rosch; voor K. Lahuis, T. Dijkhuis; voor J. Van Heulen, H. Helmes; voor M. Timmerman, L. Dangremond; voor J. C. v. d. Ven, Corn. Van Zanten.

ART. 44.

Een brief gelezen van Rev. J. Guelker van Orange City, verklarende de redenen voor Zew.'s afwezigheid te zijn eene reis naar Europa ondernomen tot herstel van gezondheid, het daaruit voortvloeiende langdurige afzijn uit de gemeente, en de nog gebrekkige lichaamssterkte. Vermeldende tevens, dat bij een mandaat overnam, om de Oud Geref. Kerk in Duitschland, alhier te vertegenwoordigen, om in het belang van hare Theologische School te spreken, verzoekende, dat Br. W. R. Smidt dit voor hem mocht verrichten.

Deze brief als kennisgeving aangenomen.

ART. 45.

Ter tafel komt eene petitie door de gem. East Str., aan den Raad der Stad Grand Rapids gericht, verzoekende, dat de stadsraad niet zal toestaan een stoomrijtuig door East Straat te laten rijden. Dit werd gelezen en op verzoek der gemeente East Str., besluit de Synode hieraan hare adhaesie te verleenen.

ART. 46.

De Notulen van Vrijdag gelezen en goedgekeurd.

ART. 47.

Aan de orde komt het rapport der Syn. Comm. Zie Art 38. Het betreft eene communicatie aangaande Diepering Langereis.

Br. L. Rietdijk licht dit toe, en zegt, dat er te Paterson, eene eene Vrije Holl. Geref. Gemeente bestaat, waarvan D. L. predikant is.

Na de noodige inlichtingen, zoowel door de Syn. Comm. als door de Classis Hudson, ingewonnen, gehoord te hebben, wordt besloten:—de opname van Diepering Langereis en zijne gemeente aan de Classis Hudson over te laten, om te handelen zooals zij in overeenstemming met de Kerkorde zich zal verplicht zien te moeten doen.

ART. 48.

Naar aanleiding van een geopperd bezwaar, dat door de aanname van Art. 23, der Regels van Orde, (zie Art. 85, dezer Syn. Hand.) de afgevaardigden der T. R. P. D. Church, zou ontnomen worden wat wij hun vroeger gaven, n. l. het recht tot een beslissende stem, wordt besloten:

1°. Om bij Art. 5 der Syn. '86, dat die broeders het recht toekent te blijven.

2°. Om aan de Classis Hudson op te dragen, zoo mogelijk, met de Classis Hackensack de voltrekking der kerkelijke vereeniging tot stand te brengen.

ART. 49

De afgevaardigde van South Holland bedankt de Syn. voor de collecten, in het belang zijner gemeente, gehouden.

ART. 50

Naar aanleiding van het rapport der Syn. Comm. deelt de Classis Iowa mee, dat zij nog niet gereed is in de vervaardiging en samenstelling van de Formulieren van Eenheid, Liturgische Schriften, enz., voor de Duitsche gemeenten. Zij heeft wel brokstukken verzameld, en verzoekt, dat eene Commissie van meerdere bekwaamheid haar aangevangen werk overneme en voortzette.

Hiertoe besluit de Vergadering; en tot Comm. daarvoor benoemd, Doc. G. Hemkes, Dr. G. Vos, en de Revs. W. Greve, G. Broene en J. H. Vos, die het werk zal overnemen, om later voor deze Vergadering rapport uit te brengen.

ART. 51.

Inzake Correspondentie met andere Kerken, herinnert Rev. W. R. Smidt aan den brief van Rev. J. Guelker, (zie Art. 44) en stelt de Vergadering voor, het wenschelijke en noodzakelijke van het bestaan der Theol. School, voor de Oud Geref. Kerk in Duitschland, alsmede de behoefte, die zij heeft aan onze ondersteuning.

Rev. J. H. Vos deelt mee, dat de collecten sedert de laatste Synode, gehouden voor dit doel, de som van \$366.19 had bedragen.

De Vergadering besluit, om andermaal eene te houden collecte voor die School bij onze gemeente aan te bevelen.

Deze zitting gesloten door Rev. B. Mollema, met dankzegging.

Middagzitting, geopend door Ds. P. Ekster; gezongen Ps. 119: 3.

ART. 52.

De Comm., inzake verzoeken om emeritaat, (zie Art. 33), rapporteert, als haar advies, om

1°. Rev. W. Coelingh zijn eervol emeritaat te verleen en met eene toelage van \$100.00 per jaar, zoo lang als hij leeft.

2°. Rev. J. Stadt zijn emeritaat te verleen en, met eene jaarlijksche toelage van \$200.00, tot de naaste Synode, met het verzoek, dat de Binnl. Zend. Comm., ZEW. het achterstallige aan hem nitkeere, dat zij, zonder verlof der Synode, niet durfde.

Commissie,

T. M. v. D. BOSCH, Præsis.

J. I. FLES, Scriba.

Dit rapport alzoo aangenomen en goedgekeurd, en tevens besloten, dat de Synode aan Br. J. Stadt eene schuld van \$50.00, aan de kas der Binnl. Zend., waarvoor de Classis Iowa zich verantwoordelijk stelde, zal kwijtschelden.

Nu komt de penningmeester der Emeriti kas met het bezwaar dat genoemde kas \$400.00 tekort heeft. De vergadering besluit, om de gemeenten ernstig te verzoeken om het ontbrekende aan te zuiveren, betalende ieder de helft van wat de Synodale onkosten bedroegen, en die kas bij voortduur aan te bevelen.

ART. 53

Aan de orde komt het verzoek van de Classis Iowa. De Synode machtige de Binnl. Zend. Comm., om, op verzoek eener Classis, met geldelijke hulp terstond te handelen, zoo zij dit noodig oordeelt.

Dit punt wordt alzoo aangenomen.

ART. 54

Tuchtzaken. De Classis Grand Rapids verzoekt: "De Synode beslisse, hoe te handelen zij, als de leden eener Unie, door de eene gemeente van eene plaats geweerd, en door eene andere van dezelfde plaats toegelaten worden."

De Synode oordeelt, zoodanige gemeenten te moeten verwijzen naar Art. 90, Syn. Hand. '86.

ART. 55.

Naar aanleiding van een verzoek der Classis Illinois, om Art. 90, Syn. Hand. '86 te wijzigen, wordt besloten, om bij de tegenwoordige lezing van dit artikel te blijven.

ART 56

Holland, 9th Str. vraagt het oordeel der Synode over de Grand Army of the Republic.—Besloten, om ook in dit geval, de gemeenten te verwijzen naar Art. 90, Syn. '86.

ART. 57.

Kinderdoop. 1. Op de vraag of een Kerkeraad iemand als lidmaat mag aannemen, die den kinderdoop loochent en bestrijdt, is het antwoord: "*Nee!*"

2. Op de vraag, hoe te handelen met leden der gemeente, die, uit gewetens bezwaar, hunne kinderen niet durven laten doopen? is het antwoord der Synode: "Zulke menschen laankmoediglijk te onderwijzen en te vermanen, en zoo dit niet helpt, met hen den kerkelijken weg op te gaan."

ART. 58.

Overwogen, een bezwaar van de 2de gem., Grand Haven, luidende: "Volgens Art. 65, der Algem. Bep. oordeelt de Kerk, dat, als een lidmaat, onder censuur zijnde, zijn lidmaatschap opzegt, de Kerk aan zulke personen niets meer doen kan, omdat zij zich buiten de Kerk gesteld hebben.

De Vergadering besluit genoemd Art. te laten staan.

De Vergadering verdaagt, en Oud. W. D. Ammerman sluit de zitting met dankzegging, nadat men gezongen had Ps. 68: 17.

DINSDAG, 19 JUNI.

Morgenzitting, geopend door Rev. J. Schepers met gebed. Gezongen Ps. 86: 6.

ART. 59.

Notulen van Maandag gelezen, en na eenige verbeteringen goedgekeurd.

ART. 60.

Rapport der Binnenl. Zend. Comm. Het rapport gelezen, wordt aangenomen, om puntsgewijze te behandelen. Het luidt:

“De Comm. der Binnenl. Zending brengt voor uwe Vergadering:

“PUNT 1. Aanvragen ter ondersteuning voor het salaris van een leeraar, bij haar ingekomen. Door de Comm. wordt aanbevolen om te verstrekken aan de

GEMEENTE	SOM	GEMEENTE	SOM
Sayville, N. Y.....	\$100	Oostfriesland, Neb.....	\$100
Lodi, N. Y.....	100	Rotterdam, Kan., 1 jaar....	100
Clymer, N. Y.....	100	Harrison, Dak.....	100
Cleveland, W. Z.....	75	Lactor, Kan.....	100
Richland, Mich.....	200	Lincoln Centre, Iowa.....	75
Fulton, Ill.....	100	Ridott, Ill.....	100
South Holland, Ill.....	75	Friesland en Overijsel, Dak.	200
Lansing.....	75		

Besloten dit punt aan te nemen, met dien verstande, dat South Holland en Lansing ieder \$150, Rotterdam het aangevraagde voor 2 jaar en Richland de \$200 alleen dan ontvange, wanneer zij zich in de plaats voor het kerkgebouw onderwerpe aan het oordeel harer Classis.

“PUNT 2. Omtrent het roepen van een tweeden Zendeling-leeraar, denkt de Comm., dat zij, ziende op de finantieele kracht, nauwelijks moed heeft, hiertoe te adviseeren; doch, ziende op de groote behoefte, raadt zij toch in het geloof er toe over te gaan, temeer nog, dewijl er alsdan veel onnoodige reiskosten konden bespaard worden.”

Ook dit punt aangenomen, en besloten, om bij voorkeur een persoon te benoemen, die in het Duitsch en Engelsch kan prediken. Vervolgens, aan de Binnenl. Zend. Comm. opgedragen eene nominatie te maken, dit morgen der Vergadering voor te stellen, om dan daaruit eene keuze te doen.

“PUNT 3. Aangaande het artikel op de Agenda, dat een Zendeling-leeraar niet beroepbaar zou zijn, zoolang hij in functie is”, adviseert uwe Commissie: De Synode besluite dat een Zendeling-leeraar niet beroepen worde door eene gemeente, tenzij vanwege buitengewone omstandigheden en na voorafgaand overleg en met goedkeuring der Binnenl. Zend. Comm.

Was geteekend, J. H. VOS, Præsis,
G. BROENE, Scriba.

Besloten, om in deze zaak noch den Zendeling-leeraar, noch de gemeenten te binden.

ART. 61.

Voorgesteld, dat de Synode der Binnenl. Zend. Comm. aanbevele, om gedurende de vacantie van onze Theologische Studenten in de volgende plaatsen te doen prediken, als: 1: Friesland, Overijsel en Platte Creek, in Charles Mix, Dak.; 2: New Holland, Douglas Co., Dak., en 3: Pipestone, Reiderland; Prinsburg, Minn. Dit aangenomen.

ART. 62.

AGENDA IV. THEOL. SCHOOL.—Dit luidt: De Synode stelle vast, dat de cursus der Theol. Studiën drie jaren zal duren, en verordene, in verband met dit besluit, dat de studenten niet mogen preeken, zoolang zij niet het tweede studiejaar hebben bereikt.

Besloten alzoo te doen en aan het collegie van docenten over te laten den studenten de vrijheid te verleen.

ART. 63.

Op het verzoek: "De Synode wijze een weg aan, langs welken studenten of candidaten, die niet aan onze Theol. School gestudeerd, noch daaraan examen gedaan hebben, tot de prediking des Evangelies in onze Kerk kunnen toegelaten worden," besluit de Synode:

Zulke personen te verwijzen naar de Classis, onder wier gemeenten zij wenschen te arbeiden, opdat die Classis hun vrijheid verleene.

De zitting gesloten door Ond. L. Dangremond.

MIDDAGZITTING.

Nadat de Vergadering zong Ps. 25: 2, opent Rev. W. R. Smidt met gebed.

ART. 64.

De Comm. der Zending onder de Heidenen geeft verslag en zegt zich geconstitueerd te hebben en een concept-reglement te hebben ontworpen, dat zij wenscht dat door de Vergadering beoordeeld worde.

Dit stuk, gelezen, wordt aangenomen en goedgekeurd. Zie Bijlage II.

ART. 65.

Komt ter tafel een brief van Mr. J. Kruidenier, waarin hij verklaart een sterken drang te gevoelen om zendeling te worden, en vraagt, of het hem niet zou kunnen toegestaan worden, dat onze Kerk hem voor hare rekening naar Egypte zende, om aldaar, in vereniging met de zendelingen der U. P. Church, te werken.

Na veel discussie, besloten:

1. Onze Kerk kan slechts *een* eigen zendingsveld hebben, en zal dit in dit land trachten te vinden, gelijk in het reglement der Comm. voor de Heiden Zending is omschreven.

2. Mr. J. Kruidenier ten zeerste bij genoemde Comm. voor dat doel aan te bevelen.

ART 66.

Aan de orde komt de Agenda VI, luidende: "De Synode besluite tot eene andere regeling der kas E. B. P., n. l.: eenige Classis, alleen, of met eene naburige gecombineerd, hebbe eene eigene kas. Eene Commissie voor deze, roepe uit haren kring jongelingen op, make uit hen eene keuze en zende dien op, die voor het admissie examen naar Grand Rapids enz. En zoo doe men ook in de andere Classes.

Dit wordt met algemeene stemmen aangenomen, en tevens besloten, de regeling der kas op te dragen aan eene Comm., bestaande uit Doc. G. E. Boer, Revs. L. Rietdijk, J. H. Vos, R. T. Kuiper, J. Noordewier, H. v. d. Werp en W. R. Smidt, die later van haar werk rapport zal uitbrengen.

ART. 67.

Aan de orde komt Agenda VII, 2, verzoekende: "De Synode kome terug op Art. 108, Syn. Hand. '86, en behandle in ernst de zaak van het Christelijk onderwijs."

Rev. R. T. Kuiper geeft verslag van wat de Classis Holland, en Rev. P. Ekster van wat de Classis Grand Rapids, heeft gedaan.

Het laatste rapport zegt, geene volstrekt zuivere godsdienstige boeken te hebben kunnen vinden en dat voor zoo ver zij onderzoek gedaan had, de "Sanders Union Readers en Spellers" alsmede de "Wilsons Readers", onder de thans bestaande, de meeste aanbeveling verdienen.

Besloten: Genoemde boeken, als de, onder de thans bestaande, meest geschikte aanbevelen, en het Hollandsch volk op te wekken om, in de tegenwoordige omstandigheden, bij de districts besturen er zeer op aan te dringen, dat de Bijbel op de scholen gelezen worde.

Besloten te verdagen, en Oud. J. Zwiers sluit de zitting met dankzegging.

WOENSDAG, 20 JUNI.

MORGENZITTING.

Deze wordt, na het zingen van Ps. 81: 12, geopend met gebed door Rev. A. Keizer.

ART. 68.

Bij monde van Rev. L. J. Hulst wordt tot kennis der Verg. gebracht, het overlijden van Prof. A. Brummelkamp, te Kampen, Nederland.

De Synode besluit haar leedgevoel uit te drukken en de volgende resolutie wordt gepasseerd:

“Naardien de Synode der Holl. Chr. Ger. Kerk in de U. S., zitting hebbende te Grand Rapids, 13 Juni, e. v. d., 1888, vernomen heeft,

1. Dat Vader Brummelkamp heengegaan is om voor eeuwig de rust te genieten, die voor Gods volk overblijft.

2. Aangezien Vader Brummelkamp een der Eerw. leiders van den uitgang onzer moederkerk uit het Hervormd Kerkverband was.

3. Vermits wijle dezen Vader de Kerk gedurende 54 jaren met eere als prediker gediend, en 34 jaren lang daarvan, zijne edele krachten gewijd heeft aan de kweeking van jeugdige predikanten, en alzoo in hem een “Groote in Israël” gevallen is, zoo heeft die Vergadering het volgende besloten:

1°. Dat zij, als vertegenwoordigster van de Holl. Chr. Ger. Kerk met de Moederkerk in Nederland, en de kinderen van den overledene, deel neemt in dit verlies.

2°. Dat de uitdrukking dier deelneming in ons kerkelijk blad, DE WACHTER, opgenomen, daarvan een exemplaar aan de bedroefde betrekkingen gezonden worde, en de *Bazuin* en de *Roeper* te verzoeken, om ons rouwbeklag over te nemen.”

ART. 69.

De notulen van Dinsdag gelezen, aangenomen en goedgekeurd.

ART. 70.

Inzake Sabbatsviering, en werken der noodzakelijkheid op den dag des Heeren, wordt besloten, geene andere voorschriften te geven dan te vinden zijn in Art. 76 der Dordtsche Kerkorde en Art. 6, der Algem. Bepalingen.

ART. 71.

De Comm. der Binnl. Zending, gereed met hare nominatie, rapporteert, dat zij, na voorafgaand gebed, benoemd heeft: Revs. H. Bode, J. C. Groeneveld en M. Van Vessum, en deze Broeders als een drietal der Vergadering voorstelt, om er eene keuze uit te doen.

Dit rapport aangenomen zijnde, zegt Rev. J. C. Groeneveld, dat hij, om gewichtige redenen, zich aan de nominatie moet onttrekken en er voor bedankt.

Ook dit wordt aangenomen, en de Binnenl. Zend. Comm. krijgt 10 minuten verlof om een anderen broeder in de plaats van J. C. Groeneveld te stellen.

Nadat de Comm. teruggekomen is en zij bekend gemaakt heeft, dat door haar Rev. J. Guelker als plaatsvervanger aanbevolen wordt, gaan de betrokken personen naar buiten en de Synode vergadert in Committee. Bespreking der personen vangt aan. Allen komen weer binnen, en, na een gebed opgezonden tot den Heer des Oogstes om leiding en licht, gaat de vergadering over tot stemmen en uit de opening der briefjes blijkt, dat Rev. M. Van Vessém met bijna alle stemmen verkozen is.

De beroeping van Br. Van Vessém wordt opgedragen aan de Binnenl. Zend. Comm., die geautoriseerd wordt om ook, zoo noodig, in 't vervolg een zendeling-leeraar te verkiezen en te beroepen.

ART. 72.

Aan de orde komt Agenda VII, 6. Een verzoek: "De Synode besluite om Art. 60 en 61 der Algem. Bepalingen—(inhoudende wie de vragen bij den doop moeten beantwoorden *en* of men ook doopleiden mag aannemen)—te schrappen."

Na veel discussie, besloten om vooralsnog bij genoemde artikelen te blijven.

ART. 73.

AGENDA PUNT VII, 6, luidende:

"De Synode onderzoekte J. J. Dragt, ouderling van de gemeente Boreculo, die volgens Art. 8 der Dordtsche Kerkorde, wenscht geëxamineerd te worden."

Opmerkende, dat Br. Dragt niet eens hier tegenwoordig is, besluit de vergadering deze zaak terug te zenden naar de Classis Holland.

ART. 74.

Besloten te verdagen. De zitting gesloten door Oud. J. Housma, na het zingen van Ps. 133: 1.

Middagzitting geopend door Rev. H. Douwstra met gebed, na het zingen van Ps. 25: 4.

ART. 75.

Verslag der Theol. School. Het luidt als volgt:

"Aan de Eerw. Synode der Hell. Chr. Geref. Kerk, te Grand Rapids, 13 Juni, e. v. d., 1888.

EERWAARDE BROEDERS!

Aan de Eerw. Synode wordt met bescheidenheid ter kennis gebracht, dat onze Theologische School, ook in het afgelopen jaar, bij vernieuwing van den Heere gezegend is.

Gedurende dit studie-jaar hadden wij 21 studenten, die allen tamelijke gezondheid genoten, en daar ook dit den Docenten verleend werd, zoo kon het onderwijs geregeld in alle vakken gegeven worden.

Alleen werd de student Colijn, van Pella, die nu, bij gelegenheid van het a. s. examen, gaarne in de Latijnsche en Grieksche talen onderzocht had willen worden—door ziekte in zijn ouders huis, onverwacht terug geroepen, om, bij welzijn, Sept. a. s. weer bij vernieuwing de studiën alhier te hervatten.

Behalve de gewone vakken, die vroeger onderwezen werden, kwam er, tengevolge van de Synodale beschikking, nog bij het onderwijs in de Engelsche taal en literatuur, waarin door Rev. John Y. De Baun onderwijs gegeven werd.

Een onzer jeugdige studenten, door jeugdigen overmoed van de school verwijderd, werd met schuld-belijdenis aan het begin van dit studie-jaar, wederom door het curatorium opgenomen, en dat met zeer gewenschte gevolgen.

Drie broeders studenten zouden zich nu in het Theol. gedeelte B. laten onderzoeken, om,—als het onderzoek wel slagen mag—in den oogst te worden uitgestooten.

Een zou gedeeltelijk in de vakken van deze letter examen doen, om dan nog 1 of 2 jaar naar de school van de U. P. Church te Xenia, Ohio, te gaan om zich volledig te bekwamen tot de prediking in de Engelsche taal, teneinde, na zijn oogmerk aldaar bereikt te hebben, terug te keeren, en dan in de overgebleven vakken, hier examen te doen en onze Kerk te dienen.

Vervolgens zijn er 4 studenten, die onderzocht wenschen te worden in de Theol. vakken van letter A. 3, die hun eind-examen in de letteren, en ook 3, die in sommige vakken van de letteren wenschen onderzocht te worden.

Ook mocht de school zich verheugen, dat haar boeken en geld voor hare "Library" werden gezonden, waaraan zij groote behoefte heeft.

Komen er nu studenten aan onze school van Duitschland of van Kampen, dan hebben zij kennis van de Duitsche taal en de geheele wetenschappelijke wereld van Duitschland's bronnen-studie is voor hen ontsloten; maar komen zij van hier aan onze school, dan zijn Duitschland's bronnen voor hen gesloten door gebrek aan kennis van die taal. Daarom hebben wij, twee jaren geleden, een jaar lang boven onze vakken in die taal onderwezen, waarvan de studenten groot nut hadden; maar nu zouden wij liever de Synode verzoeken, om ook 2 uren in de week voor het onderwijs in de

Duitsche taal te bevelen, te meer, daar nu de School met kracht voor het Duitsch in den derden docent vermeerderd is.

Met dank voor het door u in ons gestelde vertrouwen, inzake onderwijs aan onze School, zijn wij enz.

Uwe toegenegene broeders,

G. E. BOER,

G. HEMKES,

J. Y. DE BAUN."

Dit rapport wordt aangenomen en goedgekeurd en de Docenten bedankt voor hun ijver aan den dag gelegd.

ART. 76.

Rev. J. C. Voorhis vraagt de Synode, of er nu nog mogelijkheid bestaat, dat hunne studenten aan onze School zouden kunnen opgeleid worden; naardien eene vroegere bepaling, dat de derde Docent in het Engelsch zou onderwijzen, is gewijzigd en aan het goedvinden van het Curatorium overgelaten?

Besloten, alles te doen wat mogelijk is, dat aan hun verlangen voldaan worde, om hunne studenten aan onze School hun opleiding te geven.

ART. 77.

Op verzoek der broeders der T. R. T. D. C., wordt het punt VII, 13 der Agenda in behandeling genomen, en nu stelt Rev. J. C. Voorhis voor, dat de Zondagsschool lessen beide in het Engelsch en Hollandsch in DE WACHTER behandeld worden. Dit wordt aangenomen.

Vervolgens besloten, dat Rev. J. C. Voorhis de lessen in het Engelsch zal schrijven, om ze dan op te zenden naar Dog. G. E. Boer, die het werk zal nazien en in het Hollandsch overzetten, om het dan te laten drukken.

ART. 78.

Komt in behandeling punt VII, 9 der Agenda, luidende: "De Synode omschrijve het recht en het werk der Classicale Commissiën."

Antw: Die Commissiën voeren de zaken uit, die haar door de Classis zijn opgedragen.

ART. 79.

Aan de orde komt een protest van de gemeente Spring Street tegen de Classis Grand Rapids, inzake de stichting der Vierde of Engelsche Holl. Chr. Ger. gemeente.—Na eenige discussie.

Voorgesteld: De Synode oordeelt, dat in zake de stichting der 4de Holl. Chr. Geref. gemeente niet gehandeld is geworden naar goede orde; maar de toestand, waaruit het geboren is, in aan-

merking genomen; erkent de Synode het bestaan der genoemde gemeente, en verzoekt de gemeente Spring Street en andere gemeenten attesten aan haar te geven *naar behooren*, zooals men andere gemeenten doet toekomen. Aangenomen.

ART. 80.

Kennis gegeven zijnde, van het voorgenomen vertrek der Oostersche broeders, nemen deze het woord ten afscheid, en betuigen met blijdschap en vertrouwen naar huis te gaan, daar zij gezien hebben, dat men met nauwgezetheid en ijver de waarheid handhaafde, zoowel in practijk als in theorie—Zij hopen, dat de eenheid tusschen ons en hen meer innig mag worden en het onderscheid en de moeilijkheid in taal spoedig mag wegvallen.

Rev. John Y. De Baun beantwoordt dit "address" en wenscht hun den zegen op reis, en, voor ons en hen het genot om beide voor elkander te bidden en samen te strijden voor het geloof, eenmaal den heiligen overgeleverd.

ART. 81.

Men besluit om op algemeene kosten attesten en lastbrieven te laten drukken. Opgedragen, wat uitvoering betreft, aan Rev. J. H. Vos, S. B. Sevensma en Corn. Van Zanten, om morgen een ontwerp te toonen.

ART 82.

Besloten te verdagen en Rev. J. B. Hoekstra sluit met dankzegging, na het zingen van 10 Geb. vs. 9.

DONDERDAG, 21 JUNI.

Morgenzitting geopend door Docent G. Hemkes met gebed, gezongen zijnde Ps. 119: 3.

ART 83.

Notulen gelezen en goedgekeurd.

ART. 84.

Punt VII, 17 der Agenda, komt aan de orde. Het luidt: "De Synode zende, *een* of twee afgevaardigden, naar de Synode der Chr. Geref. Kerk in Nederland, waar zeer gewichtige zaken staan behandeld te worden, en onder meer ook om de gemeenschap der Heiligen met de Moederkerk te oefenen."

De Synode keurt dit goed en besluit aan Br. E. Bos, die van plan is naar Nederland te gaan, last en macht te geven, om haar op de a. s. Synode der Chr. Geref. Kerk te vertegenwoordigen.

Vervolgens besloten den benoemden broeder eene gratificatie van \$50.00 te geven.

Aan den vice-praeses en scriba opgedragen ZEW. een' lastbrief te doen toekomen.

ART. 85.

Agenda VII, 17. De Synode spreke over de grenslijnen der gemeenten.

Besloten: daar het onmogelijk is, dat, met betrekking tot de grenzen der plaatselijke gemeenten, zoodanige bepalingen te maken, dat alle oneenigheden worden voorkomen; worden de geschillen, die hier of daar bestaan, aan de betrokken besturen overgelaten.

ART. 86.

De Comm., aan welke de regeling de kas E. B. P. te regelen is opgedragen, rapporteert, dat hare commissieleden tegenwoordig waren en dat G. E. Boer tot praeses, J. H. Vos tot scriba was benoemd.

Vervolgens, dat zij adviseert, dat:

1°. Al de thans aanwezige kas-studenten blijven voor rekening van de Classes Holland, Grand Rapids and Muskegon.

2°. Hudson zal op zijn Classie. Verg. beslissen, of het een van de thans aanwezige studenten voor hare rekening zal nemen, of in verband met de drie genoemde Classes zal arbeiden.

Dit wordt aangenomen.

3°. De Classis Illinois en Iowa, zullen ieder voor zichzelf werken en zoo spoedig mogelijk jongelingen aanbieden voor het Admissie-examen gelijk de anderen.

4°. Drie of vier Classes zullen, ter steuning der nu aanwezige studenten, ontvangen:

a. Alles wat boven de \$1,000.00 in kas is van het Dollarfonds.

b. De fondsen, die nu bestaan.

c. De collecten, die in genoemde Classes worden gghouden.

d. Alles wat gerestitueerd wordt door hen, die uit de kas gestudeerd hebben.

5°. Deze verhouding zal duren totdat de thans uit de kas studeerende studenten hunne studien zullen volbracht hebben, tenzij eene volgende Synode anders mocht besluiten.

Dit alles aangenomen en goedgekeurd.

ART. 87

Een vorm van attesten wordt voorgelezen en goedgekeurd, en men besluit er 10,000 te laten drukken.

Ook wordt voorgelezen een vorm van lastbrieven, die goedgekeurd wordt en besloten, om 1,000 te laten drukken. De uitvoering en de verdeling wordt overgelaten aan de bestaande Comm.,

die de attesten, naar ratio van het ledental der gemeente, de lastbrieven aan allen gelijkelijk zal toezenden.

ART. 88.

DE WACHTER-zaak komt in behandeling. De Administrateur doet verslag van den finantieelen toestand. Het laatste jaar bedroegen de

Ontvangsten met batig saldo aan hand,	\$1,526.11
Uitgaven	1,509.89

Batig Saldo,	\$16.22
--------------	---------

Verder zegt hij, dat DE WACHTER een schuld heeft van \$300, en dat zij nog ongeveer \$2,000 moet collecteeren.

Nog worden twee plannen tot WACHTER vergrooting, uitvoerig omschreven en beredeneerd, gelezen. Na eenige deliberatie, besluit de Synode:

1. De WACHTER te vergrooten.
2. Die vergrooting zal gebracht worden tot de grootte van den vroegeren vorm van *De Grand Rapids Standaard*.
3. De opdracht van DE WACHTER-redactie door het curatorium aan Doc. G. E. Boer, goëd te keuren, en
4. De geheele regeling van DE WACHTER op te dragen aan het Curatorium, in vereeniging met de Docenten.

ART. 89.

De Comm., inzake protesten, rapporteert in betrekking tot stukken, later bij haar ingekomen, als volgt: "Wij hebben

1. Een brief van een lid der gem. Kalamazoo, verzoekende, dat de Synode den kerkeraad dier gemeente verplichte om aldaar eene Comm. der Classis Grand Rapids te ontvangen, om daar ter plaatse onderzoek te doen in gerezen geschillen. — De Comm. adviseert, dat dit geschiede.

Na eenige discussie, besloten, dat de Synode den kerkeraad zal raden om zulk eene Commissie te verzoeken.

2. Een brief van 3 leden der 1ste gem. Muskegon, waarin dezen verklaren uit de *Standaard* gezien te hebben, wat er is besloten; doch, dat daarnit bleek, dat de Synode verkeerd had geoordeeld, dewijl hun bezwaar niet was, dat het protest van Ds. Hoeksema niet was behandeld; maar dat straffbare zonden niet behoorlijk waren gestraft. Uwe Commissie verneemt echter, dat de Classis Gr. Rapids de zaken te Grand Rapids, de zaken te Muskegon wel heeft behandeld en meende, dat alles in orde was, dat althans de partijen in de zaak berustten. Daarom adviseert uwe Commissie, dat de Synode blijve bij haar besluit en niet weer op de zaak inga.

3. Een protest van iemand, die zich beklagt over een attest met aanmerkingen, eene zaak, waarin reeds eene Comm. van de Classis Grand Rapids gewerkt had. In het oordeel dier Classis. Comm. kan ook uwe Comm. wel berusten.

Na eenige discussie blijkt, dat bedoeld persoon iets anders heeft dan de attesten-quaestie, en daar bedoelde zaak nog niet op de Classis geweest is, wordt die broeder daarheen terug verwezen.

4°. Betreffende een broeder, beschuldigd van meened, dat, na een streng onderzoek gebleken was, niet waar te zijn, al had hij in ondergeschikte punten eene waarheid verzwegen.—Adviseert uwe Commissie, dat, ofschoon de persoon wel eene voorname waarheid verzweg, hij toch niet schuldig is aan meened, tenminste niet in het hem ten laste gelegde geval—dat daarom de Synode beruste in het oordeel van eene Comm. der Classis Iowa, waarin ook de kerkeraad kan berusten.

Na noodige inlichting werd dit advies aangenomen.

Deze zitting besloten door Oud. S. S. Postma met dankgebed.

Middagzitting, geopend door Oud Corn. Van Zanten, na het zingen van Ps. 84: 1.

ART. 90.

Voorgesteld, om, met het oog op de groote reiskosten voor onze afgevaardigden, de zendeling-leeraars enz., dat de Secretaris bij de verschillende R. R. Companies pogingen aanwende,

1°. Dat de afgevaardigden van de volgende Synode een "half fare ticket bekomen."

2°. Dat de Zendeling-leeraars eene vrije reis pas krijgen, en

3°. Dat de Studenten der Theol. School, die gedurende de vacantie naar het Westen gaan om gemeenten te bedienen, een "half fare ticket" verkrijgen.

Dit wordt aangenomen.

ART. 91.

Besloten, dat de penningmeesters van de verschillende kassen, E. B. P., tegen Dec. a. s. hunne verslagen inbrengen bij den Penningmeester der Theol. School, J. Gelock.

ART. 92.

Verkiezing van:

1°. Trustees der Theol. School. Aftredende leden zijn J. Gelock, R. T. Kuiper, J. H. Vos, en J. Post, die allen herkozen worden.

2°. Curatoren. De afgaande leden zijn J. H. Vos en J. Post. Deze broeders worden herkozen.

Voorts besloten, dat, daar de dienstdtijd der andere curatoren voor 1890 teneinde loopt, dien te verlengen tot de e. k. Synode.

ART. 93.

De voor de Emeriti kas bestaande Commissie, ontslagen zijnde, wordt eene nieuwe Commissie, voor die kas benoemd, als volgt: Rev. R. T. Kuiper, President, H. Van der Werp, Secretaris en J. Gelock, Penningmeester.

ART. 94.

De Commissiën, die nog geen eigen reglement hebben, worden gelast er zulke te ontwerpen en die ter nadere approbatie aan het Curatorium en Trustees der School te onderwerpen.

ART. 95.

Aan de Broeders L. Rietdijk, J. Riemersma en H. Beeuwkes wordt opgedragen onze broedergroete over te brengen naar de Classis Hackensack, der T. R. P. D. Church.

ART. 96.

De Comm., benoemd inzake het Psalm-boek, de Form. van Eénheid en Lyturgie in Duitsche gemeenten onzer Kerk, rapporteert:

1. Dat zij haren arbeid heeft aangevangen, doch niet voleindigd.
2. Dat alles, wat de Comm. heeft nagezien, n. l. de Formulieren van Doop, Avondmaal en bevestiging van Ouderlingen en Diakenen, en geheel overeenkomstig gemaakt met wat onze Kerk van deze geschriften in het Hollandsch heeft.
3. Dat de Comm. de Synode aanraadt, voorloopig goed te keuren, wat Rev. J. Plesscher voor het tegenwoordige gebruikt, daar zij met het nazien en in orde brengen wensch voort te gaan, om dan op de e. k. Synode te rapporteeren. Dit aangenomen en goedgekeurd.

ART. 97.

Daar de Algem. Penningmeester een te kort heeft, en sommige gemeenten hier niet tegenwoordig, nog niet bijgedragen hebben, wordt de respectieve Classicale Correspondenten opgedragen er in te voorzien, dat die gelden aan den Penningmeester, J. Noordewier, worden ter hand gesteld.

ART. 98.

Notulen gelezen en goedgekeurd en besloten te verdagen, zoo de Heere wil en wij leven, tot 1890.

ART. 99.

De president neemt het woord en zegt:

"GELIEFDE BROEDERS! Ik bedank u voor het vertrouwen in mijn persoon gesteld om deze uwe Vergadering als leider te dienen.

Ik heb dit met veel genoegen mogen vernichten. Als ik denk, hoe moeilijk het is zooveel menschen te leiden. Verschillend van karakters en inzichten, verschillend van belangen, allen zondaren, en toch hebben wij zeven lange dagen in vrede geleefd en gewerkt.

Ik deed het met zwakheid, maar gij verdroegt mij.

Ik bedank den Docenten voor hun goeden raad en welwillend advies, dat de Vergadering soms zoo zeer te stade kwam.

Ik bedank de verschillende Comm. voor het moeilijk werk, de bedachtzame rapporten, waarmee zij der Vergadering dienden.

Wij verzoeken Br. Vos en al de broeders te dezer stede, dat zij onze tolken willen zijn, om dank te betuigen aan allen, die ons zoo gastvrij ontvingen, en met liefde herbergden.

Nog moet ik de Vergadering danken voor de eer en het vertrouwen haar afgevaardigde te mogen zijn naar de Moederkerk in Nederland. Ik ben daartoe onbekwaam. Steun mij met uwe gebeden, vooral ook als ik op de wateren ben. De Heere make ons getrouw voor Zijne waarheid!

Dat de zegen des Heeren ruste op de broeders afgevaardigden. Hij brenge u bij de uwen in welstand tehuis, om eenmaal, op Gods tijd, in te gaan in het tehuis in den hemel.

Wij zijn nog klein in vergelijking der groote lichamen; maar de Heere heeft ons uitgebreid. Hij wil het zwakke sterken. Laat ons werken in Zijne kracht!"

Na nog den vice-president, den scriba en adjunct-scriba voor hunne werkzaamheden bedankt te hebben, spreekt ook de vice-praesis een woord; en de Vergadering, bij monde van Rev. L. Rietdijk, bedankt den president voor zijn werk, belooft hem hare voorbede, en wenscht hem den zegen op reis naar het oude Vaderland.

De president sluit met dankgebed, en allen gaan uiteen.

Moderamen,

E. BOS, Praeses.

J. NOORDIEWIER, Vice-Praes.

P. SCHUT, Scriba.

J. POST, Adjunct-Scriba.

BIJLAGE I.

RAPPORT DER SYNODALE COMMISSIE.

De Synode der Holl. Chr. Geref. Kerk in N. A., zitting houdende den 13 Juni en volgende dagen.

WELEW. EN WAARDE BROEDERS!

De door u benoemde Synod. Comm. heeft het genoegen een kort verslag uit te brengen aangaande haren arbeid, sedert de laatstgehouden Synode.

Om geregeld haar werk ten uitvoer te brengen, ging zij dat onder elkaar zoo verdeelen, dat Ds. W. H. Frieling, als President, Ds. R. T. Kuiper, als Assessor, en Ds. J. H. Vos, als Scriba, werd aangewezen.

Vooreerst stond het op haar weg, den Broeders Ds. R. Drukker en Oud. H. Beenwkes te berichten, aangaande hunne benoeming tot deputaten onzer Kerk, op de Classis der T. R. P. D. Church, in het Oosten, wat die broeders bereidvaardig op zich namen. Op hunne vraag, omtrent een instructie, kon dezen Broeders gewezen worden op Art. 8, der Algem. Bepal.

Daarna, (27 Oct. '86) ontvingen we een verzoek van de gemeente South Holland, Classis, Ill., om voor die gemeente, door heel de Kerk, eene collecte aan te bevelen, wijl zij door het heengaan van Ds. Meinders, haar kerkgebouw had verloren, en niet in staat was, uit eigene middelen, een nieuw te bouwen. De noodzakelijkheid hiervan inziende, werd aan dit verlangen, bereidvaardig voldaan. Bij verscheidene gemeenten vond dit opene ooren.

Vervolgens, (13 Dec. '86) ontving de Synod. Comm. een schrijven van Ds. H. Tempel, inhoudende verzoek, dat de Syn. Comm., haar oordeel deed kennen, of Ds. W. R. Smidt, die vroeger uit onze Kerk gegaan, en nu weer door de Classis Iowa was opgenomen, ook door de vacante gemeenten onzer Kerk, op nominatie mocht gesteld worden. De Comm. gaf ten antwoord: Wij zouden ongaarne zien, dat Ds. W. R. Smidt in eenige gemeenten onzer Kerk op nominatie kwam, voor zich de Kerk zelve, door hare Synode, aangaande deze aangelegenheid, moge hebben uitgesproken. Zij

oordeelt, dat, daar Ds. Smidt, geheel der Kerk door Zijn heengaan heeft geërgerd, deze ook behoefte *kun* hebben, om zich over zijne opname, en de er zich aan verbondend voorwaarden, uit te spreken.

Ook werd ons (4 Maart, '87) gelegenheid geg even, om ons oordeel uit te brengen, aangaande een Duitsch Psalm-boek, enz. enz. Het was van den volgende inhoud:

1. Dat op de berijming der Psalmen geene aanmerkingen kunnen gemaakt worden, zij zijn nauwkeurig, en kunnen, naar ons voorkomt, in onze Duitsche gemeenten, worden ingevoerd.

2. Met de formulieren kwamen wij echter tot een tegenovergesteld resultaat:

a. Zij zijn onvolledig, en dat der tucht ontbreekt geheel.

b. Weglatingen hebben, b. v. in het Doop-formulier plaats gehad, en wijzingen zijn geschied, die onze Kerk; onzes inziens, niet zou mogen goedkeuren.

Ons oordeel is derhalve, dat het gebruik dezer formulieren, zooals ze in bedoeld Psalm-geboek worden aangetroffen, te ontraden is en men den Kerkeraden der Duitsche gemeenten dient te verzoeken, zich in alles naar onze Gereformeerde Kerkorde te gedragen, evenals in de Hollandsch sprekende gemeenten geschiedt. De taal mag daarin geene verandering brengen. Ontbreken daarvoor de noodige formulieren, dat men dan de van ouds, in de Geref. Kerk in Nederland, en bij ons in Amerika, in gebruik zijnde, letterlijk vertale, en, na goedkeuring der Classis, voorloopig gebruike, om ze later, na approbatie der Synode, te laten drukken, om achter de Psalm-boeken te worden gevoegd.

En zoo zal er ook moeten gehandeld worden met de 37 Art. des Geloofs, en de Dordtsche Leerregels, opdat onze Duitsche broeders, die ook kunnen inzien, en zich daarmede bekend maken.

Is het u mogelijk, in deze richting, voorloopig te kunnen arbeiden, gij zoudt de Synode daarmede dienen, en de tot standkoming dezer aangelegenheid kunnen bespoedigen.

Nog werd door ons een schrijven ontvangen, (Juli, '87), van de Comm. der Classis Hudson, inhoudende de vraag, hoe te handelen met Diepering Langereis, die, uit Nederland overgekomen, te Paterson, N. J., predikant is, en met zijne gemeente tot de Holl. Chr. Ger. Kerk wenscht over te gaan. Het antwoord op dat schrijven luidt als volgt:

WAARDE BROEDERS!

Uw schrijven aangaande D. L., is ons geworden. Het heeft echter moeite in, u raad te geven, wijl wij niet genoegzaam met dien persoon, noch met die gemeente op de hoogte zijn; temeer valt dit lastig, wijl wij de door u in uitzicht gestelde inlichtingen, door Br. Rietdijk te verstrekken, niet ontvingen, nademaal ZEW.

verhinderd werd op onze Verg. te verschijnen. Ons oordeel is echter: niet te haasten met de opname van zijn persoon en gemeente. Informatiën te verzoeken in Nederland, waar hij vroeger, zoo wij meenen, tot de Chr. Geref. Kerk heeft behoord, meermalen beproefde leeraar te worden, maar die hij later verliet om predikant te worden bij eene zoogenaamde "vrije" gemeente.

Nog wordt bij dezen de gedachte uitgesproken, of het niet aan te raden zou zijn, dat zulke lieden eenigen tijd in onze kerkgemeenschap leefden, eer ze als Leeraar dienen. Indien gij er behoefte aan mocht hebben, Ds. R. T. Kuiper is genegen, deze gedachten nader te motiveeren. Ook dit laatste is geschied, terwijl in eene latere correspondentie (Dec. '87) werd geantwoord: Stelt deze zaak uit tot de a. s. Synode, want het wil ons voorkomen, dat het oordeel, of wij predikers in onze Kerk zullen opnemen, uit Kerken, of vooral uit vereenigingen, met welke wij hoegenaamd in geene betrekking staan, bij de Synode zal berusten.

Op een latere bijeenkomst uwer Comm. (Aug. '87) werden ter tafel gebracht, door den Redacteur der WACHTER, eenige stukken aangaande de wederopname van Ds. W. R. Smidt in onze Kerk, aangeboden door de Classis Iowa. Deze Classis had ze aan den Redacteur opgezonden om ze te publiceeren. Ds. Hulst wenschte dat te doen, maar alleen dan, als de Syn. Comm. de verantwoordelijkheid daarvan wilde dragen. Deze oordeelde, echter, die verantwoordelijkheid niet op zich te mogen nemen, wijl zulks niet op baren weg ligt, maar ook daarom niet te kunnen, omdat ze ook nu nog, bij haar boven uitgesproken opinie meende te moeten blijven.

Ook kwam op genoemde bijeenkomst ter spraak, dat, op onze e. k. Synode, dienden uitgenoodigd te worden, om één of meer der hunnen herwaarts te deputeeren, der zusterkerken, nl. de Chr. Ger. Kerk in Nederland, de Ond Geref. Kerk, in Bentheim en Oostfriesland, de Geref. Kerk in Zuid Afrika en de True Ref. Prot. Dutch Church in 't Oosten. Hieraan is gevolg gegeven, met dit gevolg, dat wij van de eerste en derde een zeer gewaardeerd broederlijk schrijven ontvingen, van de laatste eene deputatie in ons midden hebben; maar van de tweede nog niets hebben vernomen.

Nogmaals vond een bijeenkomst plaats (20 Maart '88, zie art. 84, lett. „, Syn. Hand. '86). Dit geschiedde vooral inzake der WACHTER vergrooting. Ook waren daarom tegenwoordig: de Redacteur, Ds. L. J. Hulst; de Drukker, W. Benjaminse, en de Administrateur, A. Pleune. Na breedvoerige bespreking, werd besloten:

- a. De vergrooting is noodzakelijk.
- b. Twee van de drie plannen, den drukker aan te bieden, om ze nader uit te werken en ze vergezeld met eene nauwkeurige begrooting, bij een te benoemen Comm., tijdig in te dienen.

c. Tot deze Comm. te benoemen, Dss. L. J. Hulst en J. H. Vos. Hun werd last gegeven ze zoo veel mogelijk te bestudeeren en ze der Synode voor te leggen en aan te bevelen.

Eindelijk werd nog een schrijven ontvangen van M. Langhout, thans wonende te Le Mars, Iowa. Inhoud is: bezwaar tegen den kerkeraad te Cincinnati, Cl. III., die hem attesten had geweigerd, en tegen de Cl. III., die zijne rechten tegenover den kerkeraad te Cincinnati, niet had doen gelden; als ook tegen de Cl. Iowa, die hem niet als lidmaat met zijn gezin konde opnemen, noch zijne kinderen doopen, enz.

Hem is aangeraden zijne bezwaren op deze Synode te brengen.

Dankbaar voor 't vertrouwen ons geschonken, bidden wij der Synode licht en wijsheid toe, om de zaken, die wij niet konden regelen, en de zwarigheden, die wij niet in staat waren uit den weg te ruimen, te mogen in orde brengen, tot eer van God en ten zegen der Kerk.

De Synodale Commissie,

W. H. FRIELING, Præsis.

R. T. KUIPER, Assesor.

J. H. VOS, Scriba.

BIJLAGE II.

VERSLAG DER BINNENLANDSCHE ZENDINGS COMMISSIE.

Aan de Synodale Vergadering, die D. V. vergaderen zal te Grand Rapids, Mich., 13 Juni, 1888.

EERWAARDE BROEDERS!

De Binnenl. Zend. Comm. onzer Kerk heeft weer een geschiedenis van twee jaren doorleefd.

Niet lange na de zitting der vorige Synode vertrok haar ijverige en getrouwe Secretaris-penningmeester naar Paterson, N. J., en meende daarom niet langer haar als zoodanig te kunnen dienen.

Ondergeteekende werd toen als secundus van Rev. L. Rietdijk, tot het aanvaarden van diens gewichtige betrekking in dit werk, gemachtigd.

Onder het voortzetten der werkzaamheden, de uitvoering der besluiten van de Synod. Verg. van 1886, trad eensklaps Rev. R.

Duiker uit de hoofd-commissie dezer Zending, door ZEw.'s heengaan naar de D. R. Church. De leemte daardoor ontstaan was wel groot, daar ZEw. als haar president ageerde.

In de vacature werd wederom door stemming voorzien, en werd Rev. J. Noordewier, van Fremont, als haar President aangewezen.

Nu wederom zal er in het benoemen van een Secretarispenningsmeester moeten worden voorzien, daar ondergeteekende wegens vele werkzaamheden, en ook om zijn voorgenomen reis naar Nederland. onmogelijk zal kunnen blijven dienen.

De werkzaamheden der Comm. waren soms ernstigen gewichtig.

Rev. M. J. Marcusse, die deze Zending als Zendeling dient, heeft dit groote land in zijne lengte en breedte doorkruist, en zal gaarne van zijne werkzaamheden voor uwe Vergadering verslag willen doen.

Rev. J. Stadt, die werkzaam was, ten deele voor rekening dezer Zending te Ridott, Ill., is om zwakke gezondheid naar Dakota vertrokken en diende haar in den laatsten tijd niet meer.

Aan Rev. W. Coelingh is de hem toegezegde som tot op 12 Maart, '88, verstrekt, hoewel ZEw.'s werkzaamheden, wegens zwakke gezondheid, verminderden.

Aan de gemeente Richland werd de door de Synode bepaalde som overgemaakt.

Mede op raad der Synod. Comm., werd aan Rev. J. Stadt, toen nog te Ridott, Ill., en aan Rev. B. Mollema, te Lafayette, Ind., ieder eene gratificatie toegestaan en uitbetaald, de som van \$25.00.

Mede op raad van die Comm., heeft onze broeder, Student E. Van den Berge, voor rekening dezer Zending, onderscheidene gemeenten bezocht in Dakota.

De gemeenten, die ter ondersteuning van hare leeraars, uit deze Zending werden geholpen, zijn: Ridott, Ill.; Lafayette, Ind.; Ackley, Iowa; Harrison, Dak.; Cauker City, Kan., en Clymer, N. Y.

Men zal er zeker op letten, dat alle aanvragen om hulp, nu wederom voor deze Vergadering moeten komen, en daarover nu hier moet worden besloten.

Eerw. Broeders! De Heere geve u wijsheid, om in betrekking tot deze gewichtige zaken, zoodanige besluiten te nemen, als streken mogen tot eere van Gods Naam en tot stichting Zijner Kerk.

Ruste des Heeren zegen op de gansche Vergadering.

Met achting en heilbede, namens uwe Binnenl. Zend. Comm.,

E. BOS, Scriba.

VERSLAG VAN DEN PENNINGMEESTER VAN DE ZENDING ONDER DE HEIDENEN.

EERWAARDE VERGADECING!

Mijn verslag van den toestand van het fonds der Buitenl. Zending, en wat ik tevens bij den overdracht van mijn penningmeesterschap, te zeggén heb, kan kort zijn.

Uit het rapport van 1886, bleek dat bij het sluiten van het boek aan kas was, de som van..... \$2,412 62

Hiervan werd, volgens besluit der Synode, naar Nederland verzonden, \$400.00, kosten \$8,00, dus..... 408.00

Bleef dus in kas,..... \$2,004.62

Gedurende 1886—1887 werd ontvangen:

aan collecten,..... \$1179.56

Aan intresten,..... 98.00

Te zamen..... \$1,277.56—\$1,277.56

Dus bedroeg 18 Juli, '87, het fonds..... \$3,282.18

Hierbij nu de uit de gemeenten ontvangen:

giften en collecten..... \$1,045.56

en intresten..... 218.02

Te zamen..... \$1,263.58—\$1,263.58

Maakt alles tezamen een fonds uit van..... \$4,545.76

Met de nog verschenen intrest..... 40.00

Te zamen..... \$4,585.76

Eene heele som gelds, waarmede zeker veel goeds had kunnen gedaan worden ter bevordering van de uitbreiding van het Koninkrijk Gods, hadden wij maar geweten hoe dit had moeten geschieden.

De Synode bepaalde slechts \$400.00, als laatste gift naar onze Moederkerk in Nederland te zenden; en verzuimde maaatregelen te nemen of voor te schrijven, hoe de gelden tot Zendingwerk te besteden; toch heeft zij aan de Binnenl. Zend. Comm., bijgestaan door den Penningmeester gezegd er iets aan te doen.

Welnu, geheel stilgezeten, hebben die broeders niet. Twee of drie, met nog een paar andere, broeders zijn eens samen geweest en hebben toen over die zaak gesproken en bepaald, Br. E. Van den Berge, zoo veel hij kon, informatiën zou gaan nemen, waar en hoe het zendingswerk het geschiktst in ons land, hier onder de Indianen zou kunnen aangevangen en uitgevoerd worden. Mis-

schien dat onzen President, en de Broeders J. Riemersma en E. Van der Vries, nog iets van hunne ingewonnen informaties kunnen mededeelen, want zij waren de broeders, die mede vergaderd waren.

Later hadden wij de gelegenheid en het genoeg belangrijke mededeelingen te ontvangen, van een arbeidster onder de Indianen, de Wed. van Rev. K. Neerken, die zelf als Zendeling-leeraar onder de Indianen, in Indian Territory, gearbeid had, en waar zij met hare dochter, nog als "teachers", werkzaam waren.

Wij ontvingen belangrijke inlichtingen, maar leerden ook tevens meer kennen van de bezwaren aan de afderneming verbonden, die tot voorzichtigheid noopten.

Ook van Br. C. Bode, ontvingen wij eenige inlichtingen betreffende een geschikt arbeidsveld en toekomstige arbeiders, zelfs de uitnoodiging om maar eens over te komen, daar men zeer wel een paar jeugdige Indianen van goeden aanleg zou kunnen vinden, om tot Zendingen opgeleid te worden.

Omdat door het uitstel, onzen beroepen Professor verleend, de toestand onzer School er niet naar ingericht was, is aan die uitnoodiging van Br. Bode, geen gevolg gegeven en er overigens weinig meer uitgericht.

Wel kregen wij soms eene opwekking tehuis, om toch wat aan 't Zedingswerk te doen; maar als wij dan vroegen om raad, hoe en waar, dan is men ons steeds het antwoord schuldig gebleven.

Zie, Broeders, zoo staan de zaken, maar zoo mogen ze niet blijven.

Nu stel ik voor, dat men mij dadelijk als Penningmeester ontsla, dat de Synode dadelijk overga tot het verkiezen van een Commissie, van 5 of 6 personen, uit de Vergaderig, om de Heidenzen-ding te behartigen.

Dat aan die Comm. worde opgedragen tegen aanstaanden Dinsdag met een concept-reglement gereed te zijn, om dat dan aan de Vergadering voor te leggen, en dit, door haar goedgekeurd zijnde, der Comm. voor de Zending voor te schrijven als regel, waarnaar zij de Heiden Zending heeft te behartigen, en die Comm. aanspore, om met allen ernst de zaak aan te vangen, ten uitvoer te brengen en levendig te houden; en tevens de gemeente op te wekken om de Commissie en haar belangrijken arbeid te ondersteunen.

Moge nu de Koning der Kerk ons tot een goed besluit leiden, en verder alle onze werkzaamheden, vooral ook op gebied der Heiden-zending, met Zijn onmisbaren zegen bekronen!

U Penningmeester,

R. T. KUIPER.

BIJLAGE III.

BRIEVEN VAN BUITENLANDSCHE KERKEN.

UIT NEDERLAND.

Aan de Synode der Holl. Chr. Ger. Kerk in Noord Amerika.

HOOGGEERWAAERDE BROEDERS!

In antwoord op uwe zeer vereerende uitnoodiging, tot het zenden van afgevaardigden onzer Kerk tot bijwoning uwer Synode, den 13 Juni, e. k., en volgende dagen, dient:

dat onze laatste Synode besloten heeft geene afgevaardigden te zenden naar de Synoden in Schotland, Amerika, Afrika en Duitschland.

Indien, evenwel, een of meer predikanten onzer Kerk, voor eigen kosten een reisje mochten willen doen naar Amerika, of Duitschland, of Schootland, of Afrika, dan zou hun door de Synodale Commissie een Credentiebrief tot aanbeveling bij de Kerken aldaar kunnen worden verstrekt.

Tot hiertoe hebben wij evenwel te vergeefs uitgezien naar iemand, die zich daartoe aanbod.

Het is daarom Hooggeerw. Broeders, dat onze Synode langs-dezen weg door hare Commissie aan uwe Kerk de hartelijke groete overbrengt van de Christelijke Gereformeerde Kerk in Nederland.

Zij de Heere in uw midden, en leide Hij u in al uwe beraadslagingen en besluiten door Zijnen Heiligen Geest.

Dat uwe Vergadering moge dienen tot bevordering van de komst van het Godsrijk, en tot een zegen van velen, die van ons, maar aan wie wij ons in den Heere innig verbonden gevoelen.

O, Broeders! naar mate er meer van onze broeders en zusters naar Amerika verhuizen, is 't of de afstand tusschen Amerika en Nederland steeds kleiner wordt, en of wij van jaar tot jaar meer met onze gedachten in uw midden beginnen te leven.

Geen wonder dus, dat het bijwonen van uwe hoogste Kerkelijke Vergaderingen, eene groote aantrekkelijkheid voor ons bezit, ja, zelfs, dat het aan het broederhart reeds goed doet, op deze wijze van broederlijke toegenegenheid te mogen doen blijken.

Waar we dan door zee en land van elkander gescheiden zijn, laat ons daar langs dezen weg de gemeenschap onderhouden, maar bovenal, door het gebed.

De Synodale Comm. der Chr. Ger. Kerk in Nederland, namens haar,

Kampen. }
Middelstum. } 15 Mei, 1888.

D. K. WIELENGA, Praes.
J. NEDERHOED, Secretaris.

UIT AFRIKA.

Middelburg, Kaap Kolonie, 11 April, 1888.

*Aan de WelEerw. Synodale Vergadering der Holl. Christelijke
Geref. Kerk in Noord Amerika.*

GELIEFDE BROEDERS IN DEN HEERE JEZUS CHRISTUS!

Het was de Synode der Geref. Kerk in Zuid Afrika, thans alhier vergaderd, zeer aangenaam het hartelijk en broederlijk schrijven van U Eerw. Synodale Comm. te ontvangen, en daaruit te zien, dat, hoewel wij ver van elkander verwijderd zijn, gij nog steeds in liefde aan ons gedenkt, en naar een bezoek van ons verlangt.

Wij wenschen U ook van onze hartelijke liefde tot U en belangstelling in uwen arbeid voor het Godsrijk op aarde, te verzekeren; daarom verblijden wij ons te vernemen, dat uwe Kerk zich, niet alleen steeds uitbreidt, maar ook volhardt in den strijd tegen de geheime genootschappen. Gaat voort, Broeders, op dien weg, en al is het, dat, zooals uit uw schrijven blijkt, in dien strijd, het vooruitzicht duister is, het Woord der Waarheid zal op het einde triumfeeren; want, waar licht komt, moet de duisternis wijken.

Met dankbaarheid aan onzen God en Zaligmaker, kunnen wij U mededeelen, dat onze Kerk zich ook gestadig uitbreidt. Uit de Synodale Besluiten, Almanakken en Maandboden, die U van tijd tot tijd door onzen Algem. Correspondent worden toegezonden, zult gij genoegzaam den staat van onze Kerk en Theol. School kunnen beoordeelen.

Het spijt ons zeer, dat het ons nog altoos onmogelijk is, aan uwe vriendelijke uitnoodiging te voldoen, om een of meer onzer leeraren tot U af te vaardigen; daarom moeten wij ons vooreerst nog maar vergenoegen U onze broedergroete mits dezen over te brengen. Wij hopen, echter, dat gij in de gelegenheid zult zijn een of meer broeders tot ons af te vaardigen, om tegenwoordig te zijn bij onze e. k. Synodale Vergadering, die, D. V., te Rustenburg in de Z. A. Republiek op den 3den Maandag van Mei, 1891, samenkomt.

Wacht niet, Broeders! totdat wij u eerst bezocht hebben; maar, indien het eenigszins mogelijk is, verblijdt onze harten door aan onze uitnoodiging gevolg te geven.

Met hoogachting en liefde Uwe U liefhebbende Broeders in
den Heere Jezus Christus,

M. P. A. COET, Praesis Synodi,
D. POSTMA, Jr., Scriba.

BIJLAGE IV.

RAPPORT DER BOEKEN VAN DE VERSCHILLENDE FONDSSEN.

BINNENLANDSCHE ZENDING.

Ontvangen	\$1,408 66
Uitgegeven	1,273 53
Batig Saldo	135 13

THEOLOGISCHE SCHOOL.

Ontvangen	\$2,442 83
Uitgegeven	2,844 62
Nadeelig slot	461 79
Aan Kas	1,709 56

STUDENTEN FONDS.

Ontvangen	\$1,701 43
Uitgegeven	2,072 00
Nadeelig slot	370 57
Aan kas	705 86

ZENDING ONDER DE HEIDENEN.

Ontvangen	\$1,263 58
Geene uitgaven	
Aan kas	4,585 66

WACHTER FONDS.

Ontvangen	\$1,526 11
Uitgegeven	1,509 89
Batig Saldo	16 22
Bezwaard met een schuld van	300 00
Nog intekomene gelden	2,000 00

EMERITI KAS.

Ontvangen	\$ 378 29
Uitgegeven	501 00
Nadeelig slot	122 71
Bezwaard met eene schuld van	433 58

DOLLAR FONDS.

Aan Kas	\$1,683 14
---------------	------------

De Algemeene (Synodale) Penningmeester had een te kort van - **\$12 92**

BIJLAGE V.

REGLEMENT VOOR DE ZENDING ONDER DE HEIDENEN, VAN DE HOLL. CHR. GEREF. KERK IN AMERIKA.

ART. 1.

Ingevolge het bevel des Heeren, Matth. 28: 19: "Gaaf heen, onderwijst alle volken", en Markus 16: 15: "Predikt het Evangelie aan alle creaturen", acht zich de Holl. Chr. Ger. Kerk in Amerika ten zeerste verplicht, om de Zending onder de Heidenen, naar haar vermogen mede te behartigen.

ART. 2.

Daar op iedere onderneming, Gods zegen alleen mag worden verwacht in Zijne wegen, zal men zich in dien arbeid gedragen in overeenstemming met Gods heilig Woord, en met de belijdenis der Kerk, uitgedrukt in de Nederlandsche Belijdenis (37 artikelen) de Heidelbergse Catechismus, en de leerregels van de Synode van Dordrecht 1618-19.

ART. 3.

Zij stelt zich ten doel: a. De bekendmaking en verheerlijking van den Naam des Heeren; b. De verkondiging van het dierbaar Evangelie der zaligheid, waar het tot hiertoe nog niet geschiedde, en c. alzoo mede te werken tot vergadering van verloren gaande zondaren tot de gemeente des Heeren, die zalig wordt, en tot uitbreiding van Jezus Koninkrijk in de wereld.

ART. 4.

Opdat dit werk geregeld moge toegaan, is het bestuur opgedragen, aan eene Commissie, bestaande uit vijf personen, waaronder drie leeraren en twee ouderlingen, verkozen bij volstreckte meerderheid van stemmen door de Synode van bovengenoemde Kerk; terwijl de Commissie zelve uit haar midden, president, secretaris en penningmeester verkiest, tenzij later bij wijziging van het reglement anders bepaald mocht worden. Bij de eerstvolgende verkiezing zullen de President en beide Assessoren, en bij eene volgende Synode de Secretaris en Penningmeester aftreden; de aftredenden, zullen echter ook weer herkiesbaar zijn.

ART. 5.

De plichten van ieder lid der Commissie zullen zijn als volgt:
 a. De President is voorzitter bij de bestuurs-vergaderingen, hij zorgt bij deze en alle andere verrichtingen voor de goede orde en leiding der werkzaamheden; b. De Secretaris houdt van alle handelingen nauwkeurige aantekening in een daartoe geschikt notulenboek, en voert de noodige correspondentie; c. De Penningmeester ontvangt de collecten en giften, houdt daarvan nauwkeurige aantekening, geeft maandelijks van de ontvangst kennis in het weekblad, DE WACHTER; hij belegt of besteedt de gelden in overleg met de overige leden of naar de bepaling der Synode.

ART. 6.

De Synode heeft zich voorgesteld, om de Zendings-arbeid, bij voorkeur uit te oefenen onder de Indianen of andere kleurlingen in dit land, en dan liefst op plaatsen, waar totnogtoe door geene andere Kerken of genootschappen gearbeid werd. Mocht er echter eene goede gelegenheid voorkomen om elders, al ware het buiten Amerika, met eene andere Kerk, met ons in belijdenis, in kerkbestuur en in doel ter uitbreiding van het Godsrijk overeenstemmende, te kunnen samenwerken, zoo zal de Commissie, met advies der Synode, vergund zijn een Zending uit onze Kerk op zulk een zendings-veld te ondersteunen.

ART. 7.

De Commissie zal geenerlei zendingswerk door iemand, hetzij als onderwijzer der jeugd of als dienaar des Evangelies, mogen laten uitoefenen, dan door zoodanige, die genegen zijn de belijdenisschriften onzer Kerk, als bewijs van instemming, te onder teekenen.

ART. 8.

Om het voorgestelde doel te bereiken, zal de noodige informatie worden genomen, waar zich een geschikt arbeidsveld voordoet; en dan, zoowel door het oprichten van scholen voor de jeugd, als door Evangelie-prediking onder oud en jong beide, den arbeid worden uitgevoerd. Om zoo spoedig mogelijk met dien arbeid te beginnen, zal de Commissie omzien naar geschikte personen, reeds voor dat werk bekwaam, of spoedig te bekwamen, en, bij voorkeur, jeugdige Indianen van goede gezindheid, aanleg en verwachting, tot Evangelie-dienaars, onder hunne stamgenoten mogen laten opleiden aan onze Theol. School te Grand Rapids, of waar deze ook mocht geplaatst worden.

ART. 9.

Om de kosten van het Zendings-werk te bestrijden, zullen de gemeenten onzer Kerk opgewekt en aangespoord worden tot het

houden van maandelijksche biduren, en dat, behalve op den Pinkster-dag gelijk nu, nog eenmaal in het jaar voor de Zending gecollecteerd worde. Bijzondere giften, legaten en op een of andere geoorloofde wijze verzamelde gelden, van wie dan ook, zullen met dankbaarheid aangenomen worden.

ART. 10.

De gelden die reeds in het fonds zijn en waarvan reeds meer dan \$4,000.00 tegen intrest van 7 pCt. zijn belegd, en die nog verzameld worden, zooveel zij niet dadelijk voor de zaak zelve benoodigd zijn, mogen geleend worden, aan gemeenten onzer Kerk, gewaarborgd door persoonlijke borgstelling van solide borgen, zoodat de hoofdsom, desnoods, ook van dezen mag en kan ingevorderd worden.

ART. 11.

De Commissie zal naar de behoefte het vordert, vergaderen om de belangen der Zending te bespreken; de noodige correspondentie aangaande den Zendings-arbeid, ook met andere Kerken of geloofschappen, mogen voeren, en de daartoe benoodigde uitgaven uit de zendings-kas mogen restitueeren.

ART. 12.

De Commissie zal ieder jaar verslag geven van hare werkzaamheden, van hare ontvangsten en uitgaven, voor de Synodale Commissie, het Curatorium en het Trustees der Theol. School, en op iedere Synodale vergadering, tevens voor de Synode, terwijl die verslagen telkens zoo ver noodig is, in ons weekblad, DE WACHTER, zullen gepubliceerd worden.

ART. 13.

Deze artikelen zullen veranderd, vermeerderd of gewijzigd kunnen worden door twee-derde van de stemmen eener Synodale Vergadering, zoo nochtans, dat de drie eerste artikelen onveranderd behooren te blijven.

ART. 14.

Aldus gedaan en vastgesteld door de Synode der Holl. Chr. Geref. Kerk, gehouden den 13 Juni, e. v. d., te Grand Rapids, Mich.

De Commissie voor de Zending onder de Heidenen,

E. BOS, President.

T. M. VAN DEN BOSCH, Secr.

J. W. GARVELINK, Penningm.

R. T. KUIPER.

J. GELOCK.

Berekening der Afgev. kosten voor de Synodale Vergadering, 1888

	Schatting	Reis-kosten	Bijdragen	Restitutie
Paterson.....	\$27 00	\$59 55	\$.....	\$32 55
Grand Rapids, Spring street.....	27 00		27 00	
" Goldbrook.....	27 00		27 00	
" Alpine avenue.....	27 00		27 00	
Muskegon, 1ste.....	27 00	4 10	22 90	
Grand Rapids, East street.....	25 00		25 00	
Kalamazoo.....	24 00	10 40	13 60	
Graafschap.....	24 00	4 20	19 80	
Holland, Market street.....	24 00	6 00	18 00	
Collendoorn.....	24 00	5 00	19 00	
Roseland.....	24 00	23 20	80	
Grand Haven, 1ste.....	16 00	5 00	11 00	
" 2de.....	16 00	6 80	9 20	
Fremont.....	16 00	12 00	4 00	
N. O. Overijssel.....	16 00	4 00	12 00	
Spring Lake.....	16 00	6 00	10 00	
Zeeland, 1ste.....	16 00			
Jamestown.....	16 00	1 30	12 70	
Drenthe.....	16 00	3 65	12 35	
Holland, Ninth street.....	16 00	4 45	11 55	
Chicago.....	16 00	22 00		6 00
Cincinnati.....	14 00	36 40		22 40
Passaic.....	14 00	25 00		11 00
Rochester.....	14 00	24 00		10 00
Muskegon, 2de.....	14 00			
Vogel Centre.....	14 00	14 00		
Kelloggsville.....	14 00		14 00	
Jennisonville.....	14 00	2 40	11 60	
Grand Rapids, Fifth avenue.....	14 00		14 00	
Allendale.....	14 00	5 00	9 00	
Vriesland.....	14 00	2 00	12 00	
Niekerk.....	14 00	2 70	16 30	
Zeeland, 2de.....	14 00	3 60	10 20	
Pella.....	14 00	50 50		36 50
Wellsburg.....	14 00	49 90		35 90
Orange City.....	14 00			
New Holland.....	14 00	43 45		29 25
Sayville.....	10 00			
Lodi.....	10 00			
Grand Rapids, Fourth.....	10 00		10 00	
Cleveland, O. Z.....	10 00			
Cleveland, W. Z.....	10 00	15 00		6 00
Lamont.....	10 00	6 00	4 00	
Montague.....	10 00	4 00	6 00	
Eastmanville.....	10 00	2 00		
New Era.....	10 00	3 50	6 50	
Overijssel.....	10 00	3 75	6 25	
Boreau.....	10 00			
South Olive.....	10 00	2 80	7 20	
Lausling.....	10 00			
Ackley.....	10 00	50 00		40 00

Rotterdam.....	10 00	42 00	32 00
Harrison	10 00	29 60	19 60
Lincoln Centre.....	10 00	48 90	38 90
Oostburg.....	10 00	8 75	1 25
Alto.....	10 00	12 75	2 75
South Holland.....	10 00	10 00	
Clymar.....	6 00	20 00	14 00
Richland.....	6 00		
Harderwijk.....	6 00	3 00	3 00
Beaverdam.....	6 00	1 00	5 00
Vriesland, Dakota.....	6 00		
Overijsel,	6 00		
Luctor.....	6 00		
Lafayette.....	6 00	30 00	24 00
Ridott.....	6 00		
Prinsburg.....	6 00		
Eglewood.....	6 00		6 00
Fulton.....	6 00		
Baldwin.....	6 00		
O. Vriesland.....	6 00	45 00	39 00
Bunde.....	6 00	41 85	35 85
Noordeloos.....	6 00		
	<u>\$860 00</u>	<u>\$725 50</u>	<u>\$422 40</u>
			<u>\$435 90</u>

De Gemeenten, waarmede afgerekend is, dienden in aan reiskosten.....\$725 50
 Al de Gemeenten samen werden geschat te betalen.....860 00
 Door de Gemeenten bijgedragen.....422 40

Gerestitueerd.....\$435 90
 Aan de bediende betaald.....5 25
 Voor agenda en regels van orde drukken en verzenden.....11 34
 Schuld aan 't boek van 1886.....12 92

\$465 41
 Aan bijdragen ontvangen.....422 40

Dus een te kort van.....\$ 43 01

Nog niet verrekend met de gemeenten: Zeeland 1ste, Muskegon 2de, Sayville, Lodi, Cleveland O. Z., Eastmansville, Boreulo, Lansing, Richland, Vriesland Dak., Overijsel Dak., Luctor, Ridott, Prinsburg, Fulton, Baldwin en Noordeloos, die vriendelijk verzocht worden de gelden te zenden aan:

REV. J NOORDEWIER, Algemeene Penningmeester, Fremont, Mich.

P.S.—Ook hebben enkele gemeenten in 1886 en 1884 nog niet betaald. J.N.

Errata.—Art. 89, 2. regel 7, leze men: “de Classis Grand Rapids de zaken van Muskegon enz”. Minder ernstige fouten gelieve de lezer zelf te verbeteren.